

MADENCİLİK *Bülteni*

SAYI : 24 TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI YAYINI ŞUBAT-MART 1993

• KOZLU FACİASI 3 MART 1993'DE ANILDI

FAİLİ MEÇHUL BİR
CİNAYET DAHA MI?
UĞUR MUMCU

KİT'LER!...
YİNE KÖRDÜĞÜM

OKURLARIMIZA

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ VE ÖZELLEŞTİRME

Son dönemlerde, hükümetlerce kurtuluşları özelleştirmede görülen ve devletin sırtında birer kambur olarak gösterilmek istenen KİT'ler, iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları adı altında iki grupta toplanmıştır; sermayesinin tamamı devlete ait iktisadi anlamda ticari esaslara göre etkinlik göstermek üzere kurulan kamu iktisadi teşebbüsü olan iktisadi devlet teşekkülleri ve sermayesinin tamamı devlete ait olan ve tekel niteliğindeki mallar ile temel mal ve hizmet üretmek ve pazarlamak üzere kurulan kamu hizmeti niteliği ağır basan kamu iktisadi teşebbüsü olan, kamu iktisadi kuruluşlarıdır.

KİT'lerin kuruluş nedenleri ülkelere göre farklılık göstermekle birlikte ekonomik, sosyo-ekonomik ve siyasal nedenler olarak üç grupta topla-

Devamı 2. Sayfada

I.Hakkı HAYIRLIOĞLU

Zonguldak'la İlgili Doğrular

(Sayfa 4)

Ali AYDIN

KİT'lerin Geleceği Üzerine

(Sayfa 7)

Aygün EKİCİ

Nereye Delindi

(Sayfa 8)

Doç. Dr. Hayri ERGUN

Yeni Bir Koklaştırma Tekniği

(Sayfa 9)

Bu SAYIMIZDA

- ODA'DAN HABERLER
- D** GEDİZ HAVZASINDA SON DURUM
- YAYIN DÜNYASI
- BRİÇ - SATRANÇ
- METAL MADEN FİYATLARI
- KOZLU SEYİR GÜNLÜĞÜ

DÜNYA PİYASALARINDAN HABERLER

Mika Madenciliğinde
İraksak Eğilimler
Gözleniyor...

Baritin Geleceği Sondaj
Çamurlarına Bağımlı...

OKURLARIMIZA

Başarafi 1. Sayfada

nabilir. KİT'ler ülkemizde genel olarak ekonomik nedenlerle kurulmuşlardır. Sermaye birikiminin olmadığı, Cumhuriyetin ilk yıllarında ekonomiye yön vermek ve sanayi alt yapı oluşumu sağlamak amacıyla kurulmuşlardır. Kısaca, zorunluluktan doğmuş olan KİT'ler, yüklenicileri misyonu da uzun yıllar başarıyla yerine getirmiştir.

Devlet işletmeciliği, kapitalist sistemde devletin ekonomiye doğrudan müdahalesidir. Devletin ekonomiye müdahale etmesinin başlıca üç yolu vardır. Birincisi, dolaylı müdahalelerdir. Bu tür müdahale daha çok özel sektörü yönlendirme amacı taşır ve etkin bir müdahale yöntemi değildir. İkinci yol, devletin patron gibi, üretim aracının sahibi olarak; yatırımcı, satıcı, ithalatçı, ihracatçı, kredi veren ve alan v.s. olarak ortaya çıkması olup etkin bir yöntemdir. Üçüncü yol, bilindiği gibi planlamadır. Elbette, burada sözkonusu olan, kapitalist çerçevedeki bir planlamadır. KİT'lerin bulunmadığı veya çok sınırlı olduğu bir ekonomide planlama mümkün olamaz. Ülkemizde de planlama yapıldığına göre, KİT'lerden tümüyle kurtulmak düşünülemez.

Devlet, en liberal sistemde dahi sosyal hukuk devleti anlayışına uygun olarak ekonomiye müdahale eder. Devletin bir makro ekonomik planı vardır ve olmalıdır. Bu plana

- KİT'lerde temel sorun verimliliktir. Öyle ise verimlilik nasıl artacak? Siyasi iktidarlar tarafından yaratılan yapay istihdam fazlası ortadan kaldırılmalı, kurum içinde yetişmiş ve/veya iş bilen yöneticiler yönetime gelmelidir. ^

göre dünya ekonomik konjktürü, iç ekonomik dinamikler, sınıfsal çıkar çatışmaları, devletler arası siyasi dengeler ve buraya eklenebilecek birçok faktör de gözönüne alınarak bazı sektörler öncelik verilir. Bu sektörler yatırım yapacak sermayeye bir çok kolaylık sağlanır (vergi indirimi, düşük faizli krediler v.b. teşvikler) ve yatırımlar bu sektörler akar. Bu sektörler yatırım yapacak yerli ve/veya yabancı özel sermaye bulunamazsa devlet yatırımı kendisi yapar ve KİT'lerde böylece kurulmuş olur.

Türkiye'de kamu girişimciliğinin başlangıcı çok daha eskilere gitmekle birlikte, esas olarak devletçilik uygulaması 1930'lu yıllarda başlamıştır. 1933 yılında kurulan Sümerbank ve 1934 yılında kurulan Etibank, hem ilk KİT örnekleri olmak bakımından hem de daha sonra oluşturulan KİT'lere kaynak oluşturmak açısından büyük bir öneme sahiptir. Ülkemizde kurulan KİT'ler zaman içinde sermaye birikimini artırıp büyüdüler. Özellikle dünya ekonomisinin genişlediği dönemlerde KİT'lerde genişlediler ve dev kuruluşa dönüş-

tüler. Bu büyüme, iletişim hızının çok arttığı, sermayenin uluslararasılaştığı, korumacılığın kalktığı, kararların çabuk alınmasının gerektiği 80'li yıllarda bürokratik yapılarıyla KİT'lerin başına bela oldu. Yönetimsel açıdan bu kadar hantallaşan kuruluşların gözden geçirilmesi kaçınılmazdı.

Dünya ekonomisiyle bütünleşmeye çalışan ülkemizde, son 10-15 yıldır iktidarı elinde bulunduran güçler KİT'leri ekonomiye müdahalenin yanında birer arpalık olarak kullandılar. Uygulanan politikalar sonucu KİT'ler bugünkü durumuna geldi. Bugünkü durum derken şu kastediliyor: Yenilenmediği için eskimiş teknolojiler, varlık nedenleri dönemin siyasal iktidarı ile şu ya da bu şekilde ilişkili olan yöneticiler ve bu kanallarla istihdam edilmiş olan insanlar. 1977 yılında 554.687 kişi KİT'lerde istihdam edilmekteyken, 1988 yılında personel sayısı 815.287'ye çıkmıştır. Yani bu dönemde % 47 oranında bir eleman artışı olurken, aynı oranda hatırı sayılabilecek yatırımlar yapılmamıştır. KİT'lerin aleyhine işletilen mali politikalar, ve bunun sonucu içine düşünülen açmazlar; 6.2 trilyon faiz yükü, 61.3 trilyona ulaşan borçlar, 30 trilyona yaklaşan personel giderleri, 15 trilyon batık krediler ve 20 trilyon lira zarar ile alarm vermektedirler.

Bugün varılan noktada, tüm bu olumsuzluklara sanki kendiliğinden ulaşılmış gibi, KİT'ler birer günah keçisi olarak görülmektedir ve bunlardan nasıl kurtulabileceği üzerine tartışmalar yapılmaktadır. IMF ve Dünya Bankası görüşleri de KİT'leri özelleştirmek, bunlardan böylece kurtulmak yönündedir. IMF ve Dünya Bankası konuya farklı açılardan yaklaşmaktadırlar ve bu yaklaşımların ülkemiz yararına olduğunu kimse iddia edemez. Özelleştirme politikaları tüm dünya ülkelerine empoze edilirken, ülkelerin özgün koşullarına, KİT'lerin

rasyonel işletilip işletilmediğine bakılmamaktadır. Oysa, çok eski değil 1989 yılında ülkemizdeki KİT'ler 1.1 trilyon lira kâr etmişlerdir.

Bir işletmenin rasyonel bir biçimde işletilmesi, mülkiyetin kime ait olduğuna değil nasıl yönetildiğine bağlıdır. Öyle olsaydı, KİT'ler aracılığı ile özel sektör finanse edilmez ve özel başarısız girişimlerin (kamuoyuna da yansımış olan şirket ve bankalar) kurtarılmasında kullanılmazlardı. KİT'lerin özelleştirilmesiyle işletmelerin verimliliğinin artacağı ve makro düzeyde rekabetin sağlanmasıyla ekonomik performansın yükseleceği savı ise teorik dayanaktan yoksun olduğu gibi, uygulamada da bilimsel olarak kanıtlanmamıştır. 1990 yılında Türkiye'de faaliyet gösteren 500 büyük firmadan 91 tanesi KİT'tir ve ilk 10'a girenlerin çoğu da KİT'tir. Yine 500 büyük firmanın üretiminin %43'ünü KİT'ler sağlıyor ve bu oran önceki yıllarda % 50'lere kadar çıkıyordu. KİT'lerin Türkiye gayri safi yurt içi hasılası (faktör fiyatları ile) içindeki payı 1990'a kadar olan son beş yıllık dönemde ortalama %13 olarak seyrederken, 1990 yılında % 11.6 oranına düşmüştür. Ancak bu oranlar küçümsemeyecek değerler olup, ülke açısından vazgeçilmez kaynaklardır.

Ancak görülüyor ki, KİT'lerde temel sorun verimliliktir. Öyle ise verimlilik nasıl artacak? Siyasi iktidarlar tarafından yaratılan yapay istihdam fazlası ortadan kaldırılmalı, kurum içinde yetişmiş ve/veya iş bilen yöneticiler yönetime gelmelidir. Uygun bir ücret politikası yerleştirilmeli, iş üretkenler hakkını almalı ve diğer taraftan atıl kalan personel emekliliğe özendirilmeli veya meslek içi eğitim yoluyla değişik alanlarda kullanılmalı, yeni alınacak elemanlarda istenen özellikler; kesinlikle bulunmalı. Daha iyi pazarlama sistemi kurulmalı. Yönetim hataları ortadan kaldırılmalı ve KİT'lere çok pahalıya malolan bazı hizmetler taşoran firmalara devredilmeli. Kısaca söyleyecek olursak KİT'ler reorganize olmalıdır. Bunları özel sektörde yapabilir,

siyasi iktidarın elini üzerinden çektiği özerk KİT'ler de yapabilir.

Emeğin üretkenliğini artıracak, yeni teknolojiler geliştirecek, araştırma geliştirmeye yönelik yatırımları kim yapacak. Bu yatırımlar yapılmalı ki dünya pazarlarında rekabet edebilelim. Bu yatırımları özel sektörün yapamayacağını hemen belirtelim. KİT'leri alabilecek sermaye birikiminin olmadığını biliyoruz. Peki zarar eden KİT'leri hangi yatırımları yaparak kâr eder hale getirecek ve bu parayı nereden bulacaklar.

6 Hükümetlerin, KİT'lerin kurtarılması adına özelleştirmeyi bir araç olmaktan çıkarıp, her ne pahasına olursa olsun amaç haline getirmeside ilerde geri dönülmesi mümkün olmayacak hataların yapılmasına yol açabilecektir, ş

Kâr eden KİT'leri özelleştirmeye gerek yok, özerkleştirmek yeterli: 1980'den beri uygulanan politikalarla sermaye birikimini hızlandıran büyük özel işletmelerin ülkemizdeki üretim kapasitesine kalıcı bir katkıda bulunmayarak (tüm teşviklere rağmen) bir sinai yapıyı oluşturmadığı açıktır. TÜSİAD'ın raporlarında hala tekstil, konfeksiyon, cam v.s. gibi alanlarda uluslararası rekabet yapılabileceği yazılıyor. Üstün beceri yoğunluğu isteyen, otomasyon, bilgisayar kontrolü, tasarım, bilgi üretimine yönelik sanayi ve hizmetler gibi ufuklardan, yeni yatırımlardan söz edilmiyor. Ülkemiz gelişmiş bir ülke olacaksa, yüksek teknoloji üreten bir ülke olmak zorundadır. Galiba bu yatırımları da sonunda devlet yapacak. Özel sektör, KİT'leri ancak parçalayıp kaynaklarını (arazi, tesis v.s.) satıp sermaye birikimini arttırmak için alacaktır.

KİT'lerin özelleştirilmesi zarar et-

tikleri için gündeme gelmemiştir. KİT'lerin özelleştirilmesi siyasi ve ekonomik bir tercihtir. Evet eğer, biz zarar eden KİT'leri satamayacaksak ki zarar eden kuruluşu kim alacak? Kâr eden kuruluş için satılıyor? Hükümetlerin, KİT'lerin kurtarılması adına özelleştirmeyi bir araç olmaktan çıkarıp, her ne pahasına olursa olsun amaç haline getirmeside ilerde geri dönülmesi mümkün olmayacak hataların yapılmasına yol açabilecektir. Sorgusuz sualsiz KİT'lerin bedava dahi olsa özelleştirilmesi bir çözüm olmaz. Eğer kâr eden kuruluşları satıp, zarar edenleri kapatacağsak; bu emparyalistlerin işine gelecek Türkiye'de istedikleri gibi at oynatacaklardır.

KİT'leri bugünkü durumları ile savunmak mümkün değildir. KİT'lerin ekonomimize kazandırılması; yeniden yapılanmaları, işlevsel bir makro plan çerçevesinde ve sanayileşme stratejisine bağlı olarak gerçekleştirilmelidir. Türkiye'de özelleştirmeyi savunan Batı Avrupa Ülkelerinde kamu girişimlerinin ekonomideki paylarının Türkiye'deki KİT'lerin paylarından geri kalmadığı görülmektedir. Örneğin; kamu girişimlerinin payı İtalya'da % 24, Fransa'da % 16, İngiltere'de % 12 ve B. Almanyada % 10'dur. İstihdam açısından da durum aynıdır. Sivil istihdamın İtalya'da % 23'ü, Fransa'da % 10'u, İngiltere'de %8'i ve Almanya'da % 7,6'sı kamu girişimlerinde yer almaktadır. Türkiye'de ise KİT'lerin milli gelirdeki payı % 10, sivil istihdamdaki payı % 3-4'dür.

Gelişmiş ülkelerde kamu girişimlerinin varlığı, piyasa ekonomisi anlayışının ruhunu zedelemeyen, Türkiye'de KİT'lerin özelleştirilmesini her olumsuzluğa rağmen kaçınılmaz görmek anlaşılması zor bir düşünce tarzıdır. KİT'ler; katılımcı, özerk, stratejik ulusal planlama ile uyumlu, verimli, kârlı ve etkin olmalıdır. Ancak, bu kuruluşlar ileri teknoloji üretip dünya ile rekabet edebilirler.

BÜLTEN KURULU

ZONGULDAK'LA İLGİLİ DOĞRULAR

İsmail Hakkı Hayırlıoğlu

Maden Y.Mühendisi

*"Barikayı hakikat, müsademeyi
efkârdan çıkar."*

Namık Kemal

Zonguldak taşkömürleri, 80li yıllara kadar, 150 yıldan beri Türk Ekonomisi'ne katkısı ile Türk Milletine temin ettiği fayda ile bütün KİT'ler içinde uzakara başı çeker. TTK, bütün Zonguldaklıların geçim kaynağı, Türkiye'nin en büyük ekmek teknelerinden biri olmuştur. Bugün ise 4 trilyon TL/yıl zararlar, Türk Millet'ine en büyük ceremelerden birini ödeten bir KİT durumuna gelmiştir. Bu durumuyla dahi 30 yıl daha çalıştırılırsa, evvelce verdikleriyle son aldıklarının karşılaştırmasında yine alacaklı durumda kalacak kadar Türkiye'ye büyük katkısı olmuştur. Yani bu böyledir diye Zonguldak kömürlerinin verdiklerini, Zonguldak kömürlerini çalıştırarak geri mi iade edelim? Artık durumun irdelenmesinin zamanı gelmiştir.

Zonguldak için 3 büyük yanlış yapıldığı kanaatindeyim. Bunlardan 1.si şudur: Zonguldak'ı sevenler, Zonguldak Milletvekilleri, Zonguldaklı Bakanlar, tüm Sendikacılar, Parti Teşkilatları, Zonguldak kömürlerinde uzun yıllar çalışmış Teknik Elemanlar, Zonguldaklıların ekseriyeti, genelde, Zonguldak kömürlerinin çalıştırılmasına devam edilmesini istemektedirler. Durumun incelenmesini, aksine fikir üretilmesini dahi istememektedirler. Halbuki, durum incelendiğinde büyük bir yanlış yaptıkları, Zonguldak'a haksızlık yaptıkları anlaşılır. Şöyleki; Zonguldak'a son yıllarda, taş kömürlerinin çalıştırılması dolayısıyla sadece 1,5 Trilyon TL/yıl işçi ücreti girmekte; başkaca bir girdi bulunmamaktadır. Zonguldak'ta ocaklar kapatılırsa kamuoyunun bildiği rakamlarla, 1,5

trilyon lira işçilikler hariç 2,5 trilyon'luk zarar her yıl için kalkmış olacaktır. Esasen bu 2.5 trilyon'luk zararın bir tek kuruşu dahi Zonguldak'a girmemektedir. Yani akaryakıt, direk, makina, malzeme v.s. bedeli olarak Zonguldak haricine ödenmektedir. Zonguldak taşkömürlerinin kapatılması halinde, işçi ücretlerinin ödenmesine devam edilmesi koşuluyla ocakların kapatıldığı yıldan başlamak üzere, Zonguldak'a giren

- • Zonguldak, Türk Millet'ine temin ettiği fayda ile bütün KİT'ler içinde uzakara başı çeker. TTK, Türkiye'nin en büyük ekmek teknelerinden biri olmuştur. Bugün ise 4 trilyon TL/yıl zararlar, Türk Millet'ine en büyük ceremelerden birini ödeten bir KİT durumuna gelmiştir. Bu durumuyla dahi 30 yıl daha çalıştırılırsa, evvelce verdikleriyle son aldıklarının karşılaştırmasında yine alacaklı durumda kalacak kadar Türkiye'ye büyük katkısı olmuştur. Yani bu böyledir diye Zonguldak kömürlerinin verdiklerini, Zonguldak kömürlerini çalıştırarak geri mi iade edelim'ff

parayı asgari bir misli arttırarak 3 trilyon TL'ye çıkarmak mümkündür. Buradaki büyük yanlış kömür ocağının kapatılmasını istemeyenlerin, Zongul-

dak'a 1,5 trilyon TL/ yıl yerine, 3 trilyon TL/yıl girmesine engel olmalarıdır. Kanaatime göre, kömürlerin kapatılmasını istemeyenlerin doğru olarak yapacakları iş, madem ki zararı karşılamak üzere devlet her yıl 2,5 trilyon vermek zorunda kalıyor (1,5 trilyon liralık işçilik ödemeleri hariç) devletten ocaklar kapatılınca da bir müddet daha 2,5 trilyon TL/yıl parayı Zonguldak'a yatırım için talep etmelelidir. Bugün nakit (taze para) para sıkıntısı vardır. Bu 2,5 trilyon liranın tamamı devlet tarafından nakit olarak karşılanmaktadır. Bunun bir kısmı elektrik enerjisi, akaryakıt harçları, v.s. dir. Yani devlet tarafından ocaklar çalışırken ne nakit veriliyorsa, onu talep etmek suretiyle devlete de ilave bir şarj getirilmemiş olunur. Kanaatime göre bu zararın yarısı devlet tarafından nakit olarak karşılanmaktadır. Diğer yarısı da teşvik alan yatırımcı tarafından karşılanacaktır. Yani devlete şu andakine nazaran ilave bir külfet getirmeden, 2,5 trilyon TL/yıllık Zonguldak'a yatırım yapılmış olacaktır. Ancak bunun da bir kısmı, çimento bedeli, makina bedeli, v.s. gibi Zonguldak'a nakit olarak girmeyeceğinden, Zonguldak'a nakit girişini 1,5 trilyon TL/yıl kabul edebiliriz. İşçi ücretleri de ödenmeye devam edeceğinden böylece Zonguldak'a nakit para girişi 3 trilyon TL/yıl olur. Yani ocaklar kapatılırsa, Zonguldak'ın bugünkü geliri, Devlet'e hiçbir ilave külfet getirmeden, bir misli artar. Yatırım miktarına göre de 3-4 yılda 40-50 bin kişilik istihdam yaratılmış olunur. Esasen, evine giden işçi de yeni istihdam yaratılana kadar boş

durmayacağından, mesela tarlasını ekeceğinden, mesela hediye eşya üreteceğinden, ayrıca Zonguldak gelirine katkıda bulunacaktır.

Diğer yanlış ise Zonguldak'ta çalışan işçiler, teknik elemanlar, Zonguldak'la ilişkisi olan üniversite hocaları, sendikacıların Zonguldak'ı ekmek teknesi olarak görmeleridir. Ekmek teknesi, ekmek üreten tekne demektir. Zonguldak artık ekmek üretmiyor. O teknedeki ekmek, başka yerlerden gelip orada dağıtılmış oluyor. Bu ise, madencilik camiası için onur kırıcı bir durum yaratmakta ve madencilik konusunda kamuoyu yanılgıya düşürülmektedir. Böylesine yetişkin işçi ve teknik elemanın, kendi ekmeklerini üretebilecek bir iş yerinde çalışmamaları, emeklerinin boşa gitmesi, memleket ekonomisine bir katkıda bulunamamaları, her halde orada çalışanların kendi kusurları değildir. Bu kusur oranın çalışıp, çalışmamasına karar verecek olanlara aittir. Bu durum diğer bazı kesin zarar eden, zararı önlenemez olan iş yerleri için

de geçerlidir. Yani, Türkiye genelinde ekmek teknesinin, ancak ekmek üreten tekne olduğuna, ekmek dağıtan tekne olmadığına kamuoyu oluşturulmasının zamanı gelmiştir. Türkiye'nin refahının artması, Türkiye'nin kalkınması için bu husus zorludur. Bir işyerinde üretilen ekmekler, diğer iş yerindeki ekmejj teknesine konulup dağıtılırsa, yeni yatırımlara kaynak ayrılamıyacağı açıktır.

Üçüncü yanlış ise, Zonguldak'ın rehabilitasyonla, reorganizasyonla, yeni yatırımlarla zarar eder durumdan çıkarılabileceğinin ve çıkarılabilmemesinin Zonguldak yararına olduğunun düşünülmesidir. Tüm Avrupa Ülkeleri'nde, yeraltı kömür ocaklarının büyük kısmının son yıllarda kapatılmış olması ve çalışanların da sübvansede edilmele-ri zorunluluğunun doğması, Rusya, Amerika, Avustralya v.s. deki açık ocak kömür madenlerinin maliyetleriyle rekabet edememelerindedir.

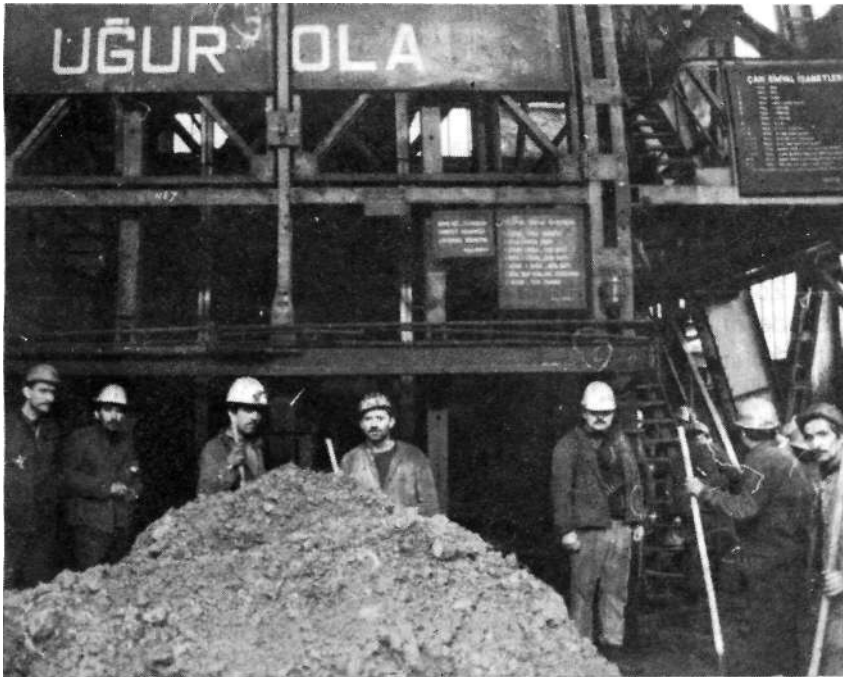
Avrupa'daki yeraltı kömür ocaklarından gerek verim, gerek teknoloji yönünden daha geri

olan Zonguldak için, bu durum fazlasıyla geçerlidir. Yani Zonguldak'ta zararı önlemek imkansızdır.

Buna rağmen bir mucize, bir insanüstülük olabileceğini ve Zonguldak'ın zarardan kurtulacağını varsayalım. Böyle bir şey olursa Zonguldak'ta çalışan sayısı mı artacak? Hayır, aksine randımanı arttırmak için, belki de çalışan sayısı azaltılacak. Zonguldak'a, rehabilitasyon için gerekli yeni yatırımlar dolayısıyla, daha fazla mı para girecek? Hayır, yeni yatırım için gerekli malzemeler, makineler tamamen Zonguldak dışından gelecek. Yani rehabilitasyonun muvaffak olması dahi, Zonguldak'a bugünküne ilave bir gelir getirmeyecektir. Yukarıda da belirttiğimiz üzere, zararı önlemek de esasen imkansızdır.

Kısaca; Ocaklar'ın kapatılması, işçi ücretlerinin ödenmeye devam edilmesi, ocaklar çalışırken meydana gelen işçilik haricindeki fiili zarar miktarı kadar yatırımlara Zonguldak'ta hemen başlanması, devlete ilave külfet getirmeyen, Zonguldak'ın gelirini hemen arttıran tek çözüm olarak görülüyor. En az 40-50 bin işçi istihdam edecek yeni yatırımlar yapılmaya kadar, yatırıma devam edilmesi ve işçiye yeni iş sağlanmaya kadar ücretinin ödenmesi gerekir ki, kanaatime göre iyi bir teşvik uygulamasıyla bu süre azami 3-4 yıldır.

Zonguldak ve Zonguldak'tı 150 yıldır Türk ekonomisine katkıda bulunmuştur. Zonguldaklıların bu alışkanlıklarının devamı, Zonguldak'a yeni bir sanayi kurulmasıyla mümkündür. Kömür ocaklarındaki önlenemez zarar, Zonguldak ve Zonguldaklılara bu tarihi fırsatı yakalamak şansını doğurmuştur. Tıpkı taşkömürünü Uzun Mehmet'in bulunduğu zaman olduğu gibi.

ODADAN HABERLER...ODADAN HABERLER...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR
BAKANI İLE GÖRÜŞME...

Odamız Yönetim Kurulu üyeleri ve Zonguldak Şube Yönetim Kurulu Başkanı ve Yardımcısı 21.1.1993 tarihinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Ersin Faralyalı'yı ziyaret ettiler. Yaklaşık bir saat süren görüşmede sektörün ve üyelerimizin sorunları Bakan'a aktarıldı. Ayrıca, sektörün durumunu irdeleyen kısa bir rapor ve aşağıda sunulan ivedilikle çözümlenmesini talep ettiğimiz konuları içeren ayrı bir rapor Sn. Faralyalı'ya iletildi.

KISA VADEDE ÇÖZÜLEBİLİR
SORUNLARA İLİŞKİN TA-
LEPLERİMİZ VE ÖNERİLERİMİZ

1. Sektörün gelişimini doğrudan etkileyen Maden Dairesi'nin ülke düzeyinde teşkilatlandırılması konusunda, hiç zaman geçirmeden bir an önce çalışmalara başlanması,

2. Madencilik, araştırma ve yatırımlarında çalışan üyelerimizin genelde düşük olan ücretlerinin yanı sıra sektördeki bazı Kamu Kurumlarında çalışan Maden Mühendislerinin aynı kadro ve iş pozisyonu açısından farklı ücretlendirmeler mevcuttur. Adil olmayan bu olumsuzlukların giderilmesi,

3. Kamu Kurumlarında uzun yıllardır istisnai uygulamalar dışında Maden Mühendisi alınmamaktadır. Yapılan temaslarda kurumların maden mühendisi ihtiyacı olduğu konusunda bilgi edinilmiştir. Bakanlıkça kurumlara yaptırılacak iş edütleri sonucunda ihtiyacın tespitine göre

Kurumlara Maden Mühendisi alımının sağlanması,

4. Yeni Maden Yasası hazırlıkları kapsamında Bakanlığa iletilmiş olan Odamız görüşleri içerisinde yer alan, Odamızda yürütülen Mesleki Denetim Uygulamaları ve Fenni Nezaretçilik konusundaki, Madencilik Sektöründe sunulan Serbest Maden Mühendisliği Hizmetlerinin niteliğini arttıracak, haksız rekabeti engelleyecek ve kalitesini yükseltecek önerilerimizin yeni Maden Yasasında yer alması,

5. Sektördeki atamalarda, özel bir ihtisas alanı olmasına rağmen meslekle ilişkisi ve birikimi olmayan kişilerin kurumlardaki yönetim kademelerine gelmeleri kurumları ciddi derecede zedeleyici rol oynamaktadır. Bu nedenle, atamalarda özenle mesleki birikim ve becerilerin kriter olarak alınması,

6. Kükürt içeriği açısından sağlık standartlarının üzerindeki (özellikle petrokok) kömür ithalatının önlenmesi,

7. Zonguldak kalkınmada 1. derecede öncelikli yöre kapsamına alınırken, Armutçuk 2. derecede öncelikli yöre kapsamındadır.

Bu durum TTK bünyesinde aynı şartlarda, aynı işi yapan üyelerimiz arasında ücret farklılıkları yaratmaktadır. Bu mağduriyetin giderilmesi için Armutçuk'un da 1. derecede öncelikle yöre kapsamına alınması, hususlarını bilgilerinize sunarız.

**TÜRKİYE 13. MADENCİLİK
KONGRESİ**

Odamız tarafından her iki yılda bir düzenlenen, "Türkiye Madencilik Kongresinin onüçüncüsü 10-14 Mayıs 1993 tarihlerinde İstanbul'da İTÜ, Maçka Maden Fakültesi binasında yapılacaktır.

Kongre kapsamında, 21'i yurtdışından olmak üzere 69 bildiri sunulacaktır. Kongrenin resmi dilleri Türkçe ve İngilizce olup, anında çeviri yapılacaktır. Ayrıca "Türkiye'de Altın Madenciliği" ve "Türk Cumhuriyetlerinde Madencilik" konulu iki panel düzenlenecektir. Kongrenin yapılacağı yerde, kongre süresince açık kalacak olan ve Madencilik teknolojisine ulaştığı aşamaları yansıtan "Madencilik Sergisi" düzenlenecektir. Ayrıca, kongre süresince çeşitli sosyal etkinlikler ve şehir turları düzenlenecektir. Kongre ile ilgili her türlü yazışma ve başvuru aşağıdaki adrese yapılabilir.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası
Türkiye 13. Madencilik Kongresi Yürütme Kurulu, Selanik Caddesi No. 19/3
06650 Kızılay/ANKARA

KİTLERİN GELECEĞİ ÜZERİNE

Ali AYDIN / Maden Mühendisi

Uğruna, TÖYÖK (Türkiye Özerkleştirme, Yeniden Yapılandırma ve Özelleştirme Kurumu) adında bir kurumun kurulduğu, hedefin Kamu İktisadi Devlet Teşekküllerinin (KİT) özelleştirilmesi olduğu bu ortama nasıl gelindiği, gerçekten tek kurtuluş yolunun özelleştirmek mi olduğu, henüz netlik kazanmamış bir gündem sorunudur. Bu zamana kadar sadece yeni koalisyon hükümeti değil, diğer hükümetler zamanında da bu konu kamuoyu önünde, açık oturumlarla veya basın-yayın kuruluşları aracılığı ile uzman olan veya olmayan kişiler tarafından defalarca tartışıldı. KİT'lerin Türkiye Ekonomisi'ne getirdiği yükler dile getirildi ve biran önce bu olaydan özelleştirmeye gidilerek kurtulunacağı vurgulandı. Aslında bu konuyu, KİT'lerin Türkiye gündemine gelişinden, daha sonraki yıllarda bu kuruluşlar üzerinde oynanan siyasi veya ekonomik oyunlardan itibaren değerlendirmek fayda var.

Bilindiği gibi Kamu İktisadi Devlet Kuruluşları Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren, seçilen karma ekonomik modelin ürünü olarak hayata geçmeye başladı. İlk zamanlar tarım-hayvancılık ve madencilik alanlarında kuruluşlar oluşturuldu, daha sonra endüstriyel alanlara yayılmaya başladı. TKİ ve Etibank gibi kuruluşlar bu zamanda kurulup faaliyete alınmıştır. Hatta bu dönemde (1930-35'li yıllardan sonra) sanayi alanında Türkiye'nin ilk uçak fabrikaları gündeme gelmişti. 1950'li yıllarda Türkiye, çok partili demokrasi ile yönetilmeye adım attı. Çok partili demokrasinin katılımcı demokrasiyi hayata geçirdiği, kuşku götürmez bir olay olduğu kesindir ve Türk demokrasisi için de mutlaka iyi olmuştur. Ancak, bu yıllarda emperyalizm üçüncü bunalım dönemini yaşamaya başlamıştır. Yani, sıcak savaşlı yıllar artık geride kalmış (bir üçüncü dünya savaşı çıkmayacağı kesinleşmiş), ülkeler arasında müthiş bir ekonomik savaş başlamıştır. İşte bu yıllarda eğitilmiş toplumlar, büyük sanayi ve teknolojik atılımlarını yaparak ekonomik alanda güçlendiler. Geriye kalan toplumlar ise, sömürge veya yarı sömürge toplumları niteliğinde kaldı. Türkiye'nin bu dönemde yapacağı ekonomik atılımlar da, egemen güçler tarafından Marshall yardımları gibi yardımlarla engellendi. Cumhuriyetin ilk yıllarda oluşturduğu KİT'ler, en fazla birkaç yan kuruluş hayata geçirerek genişleyebildi. Özellikle, ülkemizin hammadde kaynakları alanında (tarım, hayvancılık ve madencilik) yan kuruluşlar oluşturuldu. Diğer endüstriyel ve teknolojik alanlarda kalmamamız, egemen güçler tarafından sürekli baltalandı. Çünkü, tarihte istenmediği gibi, bölgesinde bu alanlarda kalkınmış Türkiye istenmemiştir, halen de istenmemektedir. 1975 yılından sonra, özellikle madencilik alanında bir devletleştirme politikası yaşandıysa da, bu olay Türkiye'nin mevcut ekonomik sorunlarına yeterli çözümü getiremedi. 70'li yıllardan sonra, KİT'ler üzerinde siyasi oyunlar oynanmaya başlandı ve aşırı personel yığılmalarına neden olundu. İlerleyen yıllarda sürekli küçülen KİT'ler (personel olarak değil, iş kapasitesi olarak) teşvik edildi ve günümüzde aşırı derecede istihdama sebebiyet veren, dar iş kapasiteli kuruluşlar haline getirildi. En sonunda da, bu kuruluşların ya kapatılması (TTK gibi) veya özelleştirilmesi olayı kamuoyuna empoze edildi.

KİT'lerin kurulup bu gelişmeleri yaşadıkdan sonraki durumları ve geleceği üzerine değerlendirmemizi, yukarıda anlattıklarımızın ışığı altında yapabiliriz. Aslında, bu konu biz madencileri diğer sektörlerde hizmet veren arkadaşlarımıza nazaran daha çok ilgilendirmektedir. Çünkü, sonuçta ülkemiz hammadde kaynaklarının egemen güçlere peşkeş çekilmesi olayı yatmaktadır. Ancak şu da bir gerçek ki, KİT'ler yaptıkları zararlarla Türkiye ekonomisine büyük kambur getirmektedir. Bunun ana nedenlerini, aşırı derecede istihdam (yeni iş atılımlarının yapılmamasından ve üzerinde oynanan siyasi oyunlardan kaynaklanmıştı), yeni teknolojik yatırımların yapılmaması, sürekli iş kapasitesi olarak küçülme, dünya pazarında yer edineme v.s., şeklinde sıralayabiliriz. Sayılan bu sebeplerden ötürü zarara uğrayan birçok kuruluşumuz arasında, TTK ilk sırayı almaktadır. Geçtiğimiz mart ayında yaşanan büyük bir grizu faciası, bu kuruluşumuzu kapatılması yönünde kamuoyu önüne çıkardı. Dikkat edilirse, özelleştirme üzerine ahkam kesen çevreler bu KİT'in kapatılmasını önermektedir. Acaba neden? Bilindiği gibi TTK taşkömürünün tonunu demir-çelik sektörümüze 30 dolara vermektedir. İşletmeye maliyet ise 90-100 dolar dolayında açıklanmıştır. Dışarıdan ithal edilen kömür ise 80-85 dolar arasındadır. Bu rakamlara bakıldığında ve yeni teknolojilerin hayata geçirilmediği veya geç kalındığı, aşırı istihdam yaratıldığı da hesaba katıldığında, TTK'nın zarar etmesi kaçınılmazdır. Son yıllarda devlet tarafından sübvansede edilme zorunda kalınmıştır. Diğer devletlerdeki kömür sektörüne baktığımızda, onlarda da bu sektör tarım sektöründe olduğu gibi sübvansede edilmektedir. Hükümetlerce sübvansede edilen bir sektörde kar olayı geri planda kalır, yani sektör sosyaldır. Devletin sürekli sübvansede gerektirecek sektörün özel sermayeye devredilmesi bu çevrelerce kabul edilemez, ancak ve ancak işletmelerin kapatılması çözüm yolu olarak ortaya atılır. Diğer bir madencilik kuruluşumuz olan Etibank'a da bu çevreler, ancak ve ancak özelleştirilirse kurtarılabilir gözü ile bakıyorlar. Bunda da asıl hedef, 78 yılından sonra Etibank'a devredilen Bor madenleri olmaktadır. Yoksa; zarar ettiği Mardin fosfat, Seydişehir alüminyum; kapattığı Bursa wolfram, Konya civa veya atılım yapacağı Beypazarı trona değildir. Verdiğimiz iki örnek kuruluşumuz, hele hele büyük umutlarla gelen yeni koalisyon hükümeti döneminde veya daha sonraki yıllarda, özerkleştirilip de yeniden yapılandırılırsa (yani siyasi olaylardan bağımsızlaşması, yeni atılımlarla istihdamı eritmesi, teknolojik atılımlarını yapması) acaba özelleştirilecektir? Bu da gelecekte belli olacaktır. TTK sosyal sektörde çalışan, Etibank da çoğunlukla satılabilir ham veya mamul madde üreten birer KİT'tir. Biri zararda olan, diğeri hızla zarar etmeye sürüklenen bu iki KİT hakkında, iki ayrı çözüm önerisi nasıl verilmektedir. Oysa çıkış yolu bellidir; bu kuruluşlar için aşırı istihdamı önleyici, atılımcı ve yayılcı olmasını sağlayacak finansmanlı çözüm önerileri verilmelidir.

Sonuç olarak; KİT'ler günümüzde ekonomimize yaptıkları zararlarla çok büyük yükler getiriyor diyebiliriz. Fakat, tek çıkış yolu bazı çevrelerce empoze edildiği gibi kapatmak veya özelleştirmek değildir. Bu kuruluşlarımızı yaratacak finansmanlarla atılımcı, yurt sathına yayılcı ve aşırı istihdamlarını eritici kılmalıyız. Özellikle hammadde kaynaklarımızı çalıştıran kuruluşlarımız Cumhuriyetin ilk yıllarında halka maledilmiştir, bundan sonra da halka maledilmeli, egemen güçlere değil.

M ESLEK ANILARI

NEREYE DELİNDİ ve KARŞILIK VERELİM...

Aygün EKİCi
Maden Mühendisi

1984 yılından bu yana TTK Müessesesi ihسانیye İşletme Müdürlüğünde ocak mühendisi olarak görev yapıyorum.

Elbette ki en önemli anım 3 Mart 1992 tarihinde meydana gelen grizu faciası. Birlikte çalıştığımız yığınla insanın ölmesi, yılların emeğiyle oluşturulmuş yeraltı tesislerinin ve kilometrelerce yeraltı açıklığının bir anda heba olması.

Ancak bu acı olay Kozlu'da madenciliğin devamına engel olmayacağı gibi bazı hoş anılarımızı da unutturamayacak.

Nereye Delindi?

1985 yılında -360/-425 katları arasında Çay ayak çalışırken kartiyem değiştirildi. 1930 yıllarında alınmış olan ve +95/+170 (mostra) arasında kesmeli ayak çalışan bir kartiyede göreve başladım. Mostraya bir baca ile bağlı olan ayak başı, bir süre ilerletimli çalışıldıktan sonra tekrar mostaraya baca ile deliniyordu. Ayakdibi ise +95 katına iniyordu. Eski bir pano olmasının yanında önemli sorunlardan birisi de mostrada seyrek de olsa bulunan gecekonduardı. Ben işe başladığımda yeni bir baca delinmiş, ancak bir atağa rasgelince, fay kenarının takip edilmesi ile baca bir evin köşesine delinmiş, ev hasar görmüştü. Ayak biraz ilerleyip tekrar delinme ihtiyacı olunca bacaya başladık. Ama bu sefer topoğrafya birlikte çok dikkatliydik. Evlerin konumu ocak planı üzerinde işlenmişti. Uygun bir yere istikamet verdik.

Bir gece saat 05.00'de telefon

çaldı. Arayan vardiya mesulümdü. Telaşlıca konuşuyordu, "bey baca delinde, kubura delindi" dedi. Bir anda toparlayamadım "ne kuburu, nereye delindi" diye sordum. Meğerse baca evlerden bisinin fosseptik çukuruna delinmişti. Briketle etrafı çevrilmiş olan ve PVC borularla bir evin kanalizasyonunun aktarıldığı bu çukura baca alttan delinmiş. Fosseptik vardiya mesulünün üzerine boşalmış, hortumla su tutup yıkamışlar. Kanalizasyonu başka yere çevirerek, bir ay kadar briketle örülmüş hazır bir baca ağız olan o çukurdan girip çıktık.

Karşılık Verelim.

Yine aynı yılda o kısımlarda çalışıyorduk. Ramazan ayında Kozlu Müessesesi barutçu görevlendirerek belirli bir yerde iftar ve sahurda top (dinamit) atıyordu.

Bizim işçilerde sahurda mostradaki ayak başına çıkıyorlar, yemeklerini yiyorlardı. Bir gece yemeklerini yedikten sonra aşağıdan top sesini duyuyorlar. Muzip bir nezaretçim kendi barutçusunun yanına giderek "Biz de buradan karşılık verelim, Ramazanda sevaptır" diye ikna ediyor. 8 dinamit lokumunu sarıyorlar, bir de kapsülle bir fıncığın dibine koyup patlatıyorlar. Meskenlerin de bulunduğu bu kısımda müthiş bir patlama oluyor, bazı evlerin camları kırılıyor. Fındık yerinden koptuğu gibi 1 m. kadar da çukur açıyor.

Mahalle sakinlerinin de ocak işçisi olması nedeniyle, nezaretçiye yevmiye cezası ve barutçunun da yevmiye cezası yanında, geçici süreyle ehliyetinin elinden alınmasıyla, olay çok fazla büyümeden atlatılmıştı.

GEDİZ HAVZASI LİNYİT İŞLETMELERİ'NİN SON DURUMU"

Havzada yüzyılın başlarından beri süregelen linyit madenciliği, 1.5.1992 tarihinden beri devam eden grev-lokavt uygulamasıyla, bir krizin eşliğine gelmiştir.

Halen Havzada çalışan dört büyük firmadan üçü özel sektör (Soylu Kömürleri A.Ş., Gediz Madencilik A.Ş., Çoban Madencilik San. ve Tic A.Ş., dördüncüsü ise Kömür İşletmeleri A.Ş., T. Şeker Fabrikaları, TKİ, Pancar Şirketi, Şekerbank gibi kamu ağırlıklı ortakların elindedir.

Havzada genellikle kapalı işletme metodlarıyla üretim yapılmaktadır ve üretilen kömür 5000 kal/kg ısı değere, % 20-28 kül oranına ve % 6-7,5 kükürt değerine sahiptir, uzun seneler sanayide yüksek kalorili yakıt olarak kullanılan Gediz Kömürü, 1985 yılından sonra kömür ithalatının kolaylaştırılması ve hatta teşvik edilmesiyle birlikte, ithal kömür ve bir tür petrol türevi olan, pek çok yerleşim yerinde tüketimi yasaklanan geçen sene Madencilik camiasını çokça meşgul eden ve şu anda ithalatı Sağlık Bakanlığının iznine bağlı olan "petrokok"un piyasaya arzıyla, bir pazarlama darboğazına girmiştir.

Havza işçisi genellikle asgari ücret civarında ücretlendirilmiş yani havzanın iyi gününde de kötü gününde de, olası minimum ücret kendisine verilmiştir, ücret politikasında son yıllarda önemli bir gelişme olmamış ve toplu sözleşme tarihinden (1.5.1992) önceki günlük yevmiyeler Ağustos ayında tesbit edilen asgari ücret düzeyinde seyretmiştir.

1.5.1992 tarihinde başlayan

YENİ BİR KOKLAŞTIRMA TEKNIĞİ

Karbonizasyonda Mikrodalga Işınımı Kullanımı

A Doç. Dr. Hayri ERGUN
1970/1505

toplu iş sözleşmesinde sendikaların istediği % 100 zam, sadece Çoban Madencilik San. ve Tic. A.Ş. tarafından kabul edilmiş ve diğer firmaların ocakları grev-lokavt uygulaması nedeniyle çalışmamaktadır. Firmaların mali durumlarında pek iç açıcı değildir. Gediz Madencilik A.Ş. ve Soylu Madencilik A.Ş.'nin kendi beyanlarına göre 5-6 Milyar TL vergi, sigorta vs. borçları ve kendi çalışanlarına da 2-3 Milyar TL borçları vardır. Bu sebeple ocaklarını tekrar çalıştırmayı düşünmemektedirler. Ayrıca borçlarını ödeyecek nakitleri yada mal varlıkları da yoktur. Bu firmaların köklü çözüm karanda merak konusudur.

Kömür İşletmeleri A.Ş.'nin sadece emekli olan işçilerine 400.000.000 TL borcu vardır. Ancak, banka ve Madencilik Fonu kredileri yüzünden finans çıkmazı içindedir.

Çoban Madencilik San. ve Tic. A.Ş. şu anda çalışan tek firma olmasına karşın, işçi ve emeklilerine en çok borcu olan şirkettir. Firma sahiplerinin önemli bir kısmının mal varlığının üzerinde ipotek vardır ve firmanın havzada en çok borcu olan şirket olduğu söylenmektedir.

Sonuç olarak Gediz havzasında çalışan şirketler büyük bir darboğazdadırlar ve iflasın eşiğindedirler. Durum böyle olunca yörede çalışan işçilerin gelecekları ile ilgili siyasi iktidarın ilgisizliği düşündürücüdür, üretilen kömür için yeni pazar yaratılmaya çalışılmalıdır. Havzanın devamlılığı için bir alternatif olarak, işçilerinde isteği doğrultusunda, çalışanların alacaklarına mahsuben işyerlerini devralmaları da düşünmeye değer bir yoldur.

BÜLTEN KURULU

(*) Genel Maden İşçileri Sendikası Genel Başkan Teknik Danışmanı Setahattin KUMKUMOĞLU'nun yayınlanmamış bir raporundan derlenmiştir.

Kömürün koklaştırılması prosesi genellikle karbonizasyon olarak tarif edilirken, burada sözkonusu olan, yeni bir koklaştırma tekniği ve bu teknikte kullanılan mikrodalga ışınımıdır.

Kömürü koklaştırmak üzere kullanılan mevcut tekniklerde, muhtelif tip kok fırınlarından yararlanılmaktadır. Bu kok fırınlarının çalıştırılma prensibi, karbonizasyon için gerekli ısının, kömürün içinde bulunduğu kamaralara, kamara duvarları üzerinden iletilmesidir. Bu tür sistemler yüksek oranda yatırım masrafları gerektirmektedirler. 50 kamaralı bir kok fırınının fiyatı 100 M\$ civarındadır. Bunun ötesinde bu sistemlerde, arzu edilen yanıcı gazların (kok gazı, yüksek fırın gazı gibi) mevcudiyeti şartı da vardır. Belki daha da önemlisi, bu sistemler büyük ölçüde çevre kirleticisi emisyon kaynağıdır.

Yukarıda bahsedilen hususlar düşünülerek, kömürü koklaştırmak üzere yeni bir prosenin geliştirilmesi düşünülmüş ve bunun için kömür yeterli miktarda mikrodalga ışınımına maruz bırakılarak, koklaştırmanın sağlanması ve yukarıda belirtilen dezavantajların giderilmesi üzerinde durulmuştur.

Mikrodalga ışınımının, ısıtma ve gıdaların pişirilmesi, katı maddelerin şekillendirilmesi ve sertleştirilmesi, seramik malzemelerin sinterleştirilmesi ve eritilmesi, ateşe mukavim malzeme imalatı ve ahşap malzeme bağlantı noktalarının birleştirilmesi

gibi alanlarda geniş çapta kullanıldığı bilinmektedir. Diğer taraftan, her cins malzemenin mikrodalga ışınımı ile ısıtılamayacağı da bilinmektedir. Zira birim hacimdeki ısı teşekkülü, malzemenin dielektrik katsayısı ve kullanılan frekansa bağlı olarak alan şiddeti ile ilgilidir.

Yapılan araştırmalar ile (1), kömürün, bir koklaştırma kamarasında mikrodalga ışınımına maruz bırakılması halinde, koklaşabileceği ve bunun için özellikle 20-3000 MHz frekansındaki mikrodalga ışınlarının uygun olduğu tesbit edilmiştir.

Kömürün, koklaştırma kamarasında kalıp halinde sürülmesi ve koklaştırma kamarasından, koklaştırma sonucu, aynı şekilde kalıp halinde alınması mümkün olacaktır (2).

Gelecekteki karbonizasyon prosesinin bir şekli olarak, sıcak kok, koklaştırma kamarasından alınarak, soğutulmuş kok üretmek üzere, bir soğutma zonuna verilebilir. Prosesin özellikle tercih edilen bir yönü de, sıcak kok soğutma zonunda "Foto-Sel" e maruz bırakarak soğutmaktır. Foto-Sel, kok içindeki radyasyon enerjisini absorbe ederek elektrik enerjisine çevirmektedir (3).

Kaynaklar:

1) ERGUN, H, D. WAGENER, H. FACH: Heat Treatment of Coal. UK. Patent Application GB 2017744 A Patent Office London, 1979.

2) WAGENER.D., H. ERGUN: Advanced Techniques of Carbonization, ILAFA Coal Congress, Bogota 1979.

3) ERGUN, H. : Dünya Teknolojisinde Dramatik Tarihsel Bir Gelişmenin Öyküsü; KOK Söndürme. Şirin Ereğli Gazetesi, 14 Ekim 1991

TEMSİLCİLER TOPLANTISI ANKARA'DA YAPILDI...

Maden Mühendisleri Odası il, bölge ve işyeri temsilcileri 6 Şubat 1993'te Oda Lokali'nde toplandılar. Toplantıya İstanbul, İzmir, Eskişehir, Zonguldak, Soma, Kütahya Seyitömer, Çayırhan (OAL), MTA, TKİ, Etibank, Hacettepe Üniversitesi il ve işyeri temsilcileri ile merkez yönetim kurulu üyeleri katıldılar.

Yaklaşık 5.5 saat süren toplantıda önümüzdeki dönem şubeye dönüşecek olan İstanbul ve İzmir'in durumu, şubeleşme için yapılan çalışmalar ve altyapı olanakları tartışıldı. Diğer temsilciliklerde yapılan çalışmalar, mesleki, kültürel ve sosyal etkinlikler, temsilciler tarafından anlatıldı. Özellikle üye-temsilci-oda ilişkilerinin güçlenmesi, temsilciler ve oda arasındaki iletişiminin sağlanması vurgulandı. İzmir-Ovacık'taki altın madeni ve İstanbul'da bu yıl onüçüncüsü yapılacak olan Madencilik Kongresi'nde tartışma konusu oldu.

Toplantının son bölümünde, işyerlerindeki sendikalaşma olayı tartışıldı. Özellikle Soma (ELI)da yaklaşık 300 kişinin sektördeki tek sendika olan Maden-Sen'e üye olduğu Soma temsilcisi tarafından gerekçeleriyle anlatıldı. Daha sonra Zonguldak'daki ve Çayırhan (OAL)daki sendikalaşma çalışmaları yine temsilciler tarafından aktarıldı. Sonuç olarak, bu konuda Ankara ve temsilcilikler arasında kurulacak olan iletişimle, özellikle üyelerin bu konuda daha iyi bir şekilde bilgilendirilmeleri gerektiği vurgulandı. Ankara'da bir "Sendika Okulu" oluşturulması konuşuldu.

Bundan sonraki toplantının 13. Madencilik Kongresi sırasında Mayıs ayında İstanbul'da yapılması kararlaştırıldı. Toplantı, Oda Lokali'nde yenilen bir yemekle noktalandı.

DOĞU LİNYİTLERİ İŞYERİ TEMSİLCİSİ SEÇİLDİ

20:2.1993 tarihinde 26 meslektaşımızın katılımıyla D.L.I.'de yapılan toplantıda Mehmet Torun işyeri temsilciliğine, Salih Taşçı ve Oktay Yavral'da. işyeri temsilci yardımcılığına seçilmiştir. Arkadaşları miza başarılar dileriz.

ANKARA'DA ÜYE TOPLANTISI YAPILDI.

20 Şubat 1993 Cumartesi günü, Oda Lokali'nde üyelerle bir değerlendirme toplantısı yapıldı. Oda yönetimimiz yaptıkları çalışmalarını aktardı. Özellikle örgütlenme üzerinde duruldu. Çeşitli işyerlerinde 35 toplantı yapıldığı ve işyerlerindeki katılımın, bu toplantıdaki katılıma göre çok daha iyi olduğu belirtildi.

Toplantıda söz alan üyelerimiz, değişik sorunları dile getirdiler. Yatağan Termik Santrali ve radyasyon konusu tartışıldı. Daha sonra Maden Kanunu üzerine görüşler açıklandı. Oda 2. Başkanı Fehmi YILDIRIM; bu konudaki gelişmeleri ve çalışmalarını aktardıktan sonra, Odanın yaptığı çalışmalarını açıkladı. Üyelerimizde görüş ve önerilerini aktardılar. İşsizlik konusu ve yeni açılan bölümler gündeme geldi. Bir üyemiz, Odanın basın ve yayın işleriyle ilgili konularda eksik kaldığını belirtti. Oda Yönetimi'nin çalışmalara çok vakit ayırdıkları, yüklerinin ağır olduğunu, bu yükün bir kısmının üyelerle aktarılması gerektiği belirtildi. Bunun da "İhtisas Komisyonları'nca sağlanabileceği" söylendi. Yönetim Kurulu'da yetki ve sorumluluğun alt organlara devrinden yana olduğunu, her türlü görüş ve öneriyi açık olduğunu belirtti. Bir meslektaşımız, konuşma devrinin geçtiğini, sorunların bilindiğini, bu sorunların çözümleri için görüş üretmelerinin konunun uzmanlarından istenmesini, bu uzmanlara da para ödenmesi gerektiğini söyledi. Bu öneriyi toplantıya katılanlarca rağbet edilmedi. Bir başka meslektaşımızda komisyonda çalışmak istediğini Oda'ya bildirdiğini ve hâlâ yanıt alamadığını söyledi. Yönetim Kurulu'da İhtisas Komisyonları'na sıcak baktığını, bu öneriyi de o çerçevede değerlendireceğini belirtti. Toplantının son bölümünde, memur sendikaları konusu tartışılarak bu konudaki gelişmeler anlatıldı. Yönetim Kurulu, bu konuda tüm temsilcilerimizi Ankara'ya çağırarak konunun uzmanlarının da katılımı sağlanarak, bilgilendirme toplantıları yapmayı düşündüğünü belirtti. Dönem başında bu konuyu TMMOB'ye aktardıklarını, orada organize edilemediğini, Oda'nın bu öneriyi tekrar gündemine aldığını söyledi.

Yaklaşık 3.5 saat süren toplantının, ancak bir bölümünü buraya alabildik. Bu toplantının Oda çalışmaları için çok yararlı olduğu bir gerçek. Bunların daha sık yapılması gerekmektedir. Fakat, düşünülmesi gereken konulardan birisi çağrılan 870 üyeden yalnız 50 kadar üyenin toplantıya katılmasıdır. Bu da kitleleşme konusunda her üyemize tek tek çok büyük görevler düştüğünü göstermektedir.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İLE PROTOKOL YAPILDI.

İstanbul ili sınırları içerisinde üretim faaliyetinde bulunan taşocakları ve maden işletme sahalarının insan sağlığı, güvenliği ve çevreye olan olumsuz etkilerini inceleyerek gerekli denetimleri İstanbul Büyükşehir Belediyesi adına yapmak; ayrıca sanayi ve ısınma amaçlı kullanılan veya ithal edilen her türlü linyit ve maden kömürlerinin gözetim ve kalite kontrollerini yapmak amacıyla, Büyükşehir Belediye Başkanı Prof. Dr. Nurettin SÖZEN ve Oda Başkanımız Asım KUTLUATA, 1.3.1993 tarihinde bir protokol imzalamışlardır.

Protokol; belediye sınırları içerisinde, taşocakları çakılı, kum-kil ocaklarının denetim ve kontrolü ile buralarda patlayıcı madde kullanımını denetlemeyi, açık işletmelerin çevre açısından denetim ve kontrollerini yapmak, maden mühendisliği alanına giren hizmet ve çalışmaların yeterliliklerinin ve kalitelerinin denetim ve belgelendirilmesini kapsamaktadır. Ayrıca bu protokol ile, Belediye ile birçok konuda ortak çalışma yapılacaktır.

bevgili meslektaşlarımız bundan önceki sayımızda; bülten kurulunu oluşturan arkadaşların adlarını yayınladık. Ancak bültenimizin devamlı sayfalarından Dünya Piyasalarından Haberler ve Zonguldak gelişmelerini hazırlayan odamız profesyonellerinden Sayın Tayfun ÖZUSLU, Bültenimize önemli katkılar koymaktadır. Ayrıca Metal Maden Fiyatları sayfamız Hasan YILMAZ, Briç Köşesi Bülent ŞENTÜRK ve Satranç sayfası Veysel ÖZDEMİR tarafından hazırlanmaktadır.

Tüm üyelerimize bunu bildirirken gerek bu sayfalar konusunda eleştiri ve katkılarınızı, gerekse genel olarak madencilige ilişkin tüm yazılarınızı beklediğimizi bildirmekten isteriz. Unutmayalım Bültenimiz sizlerin eleştiri ve katkıları ile daha da zenginleşecek ve güzelleşecektir.

BAŞBAKANLIKTAN...

Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük ve yönetmelik tasarıları için yapılacak çalışmalarda odaların görüşlerinin alınmasını belirten 25.2.1993 gün ve 03103 sayılı yazısı;

Bilindiği gibi, mevzuat hazırlanmasında uyulacak kurallar; 8/9/1992 tarihli ve 21339 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kanun. Kanun Hükmünde Kararname. Tüzük ve Yönetmelik Tasarılarının Hazırlanmasına İlişkin Esaslarla belirlenmiş bulunmaktadır.

Adı geçen Esasların 3 üncü maddesinde, bu Esaslara göre yapılacak düzenlemelerin, Başbakanlığa gönderilmeden önce söz konusu maddede belirtilen Bakanlık ve kuruluşların görüşlerine sunulmasının zorunlu olduğu belirtilmektedir.

Bunun yanında, mevzuat çalışmalarında, uygulamadaki aksaklıkların tesbiti ve ihtiyaçların karşılanması bakımından kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının görüşlerinin de temin edilmesinin yararlı olacağı anlaşılmıştır.

Bilgi edinilmesini ve bundan böyle Başbakanlığa intikal ettirilecek kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük ve yönetmelik tasarıları hakkında, yapılacak çalışmalar sırasında değerlendirilmek üzere ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının görüşlerinin de alınmasını rica ederim.

Süleyman DEMİREL
Başbakan

MADEN DAİRESİ BAŞKANI YÜKSEL ÖNEM İLE TOPLANTI

Odamız Başkanı Asım Kutluata ve Genel Sekreter Alpaslan Ertürk, ETKB Maden Dairesi Başkanı Yüksel Önem ile 18 Şubat Perşembe günü bir görüşme yaptılar. TMMOB Serbest Mühendislik, Mimarlık, Müşavirlik Hizmetleri ve Büro Tescil Yönetmeliği'nin Odamız'daki uygulamaları hakkında detaylı bilgi içeren rapor ve belgeler kendisine sunuldu. Uygulamanın sağlıklı olması için, üyelerimiz tarafından Maden Dairesi Başkanlığına verilen Rapor, Proje ve Fenni Nezaret bildirimlerinde, Odamız vizesinin zorunlu olması gerektiği anlatıldı. Toplantı genel olarak olumlu bir havada geçti.

TBMM KARARLARINDAN

Karar No: 218

Karar Tarihi: 9.2.1993

Maden Ocaklarında ve enerji üretim alanlarında meydana gelen can kaybını önlemek, ocakların verimli ve güvenli çalışmalarını sağlamak, olayların nedenleriyle iş güvenliği konularını araştırmak ve alınacak tedbirleri tesbit etmek amacıyla bir Meclis araştırması yapılmasına; bu araştırmayı yapacak Komisyonun 12 üyeden kurulmasına, görev süresinin üye seçimi tarihinden başlamak üzere 3 ay olmasına ve gerektiğinde Ankara dışındaki yerlere de gitmesine, Genel Kurulun 9.2.1993 tarihli 65'inci birleşiminde karar verilmiştir.

BİLİRKİŞİLİK YAPAN ÜYELERİMİZE...

İstanbul 7. İş Mahkemesi'nin Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 110. maddesinin Anayasa'nın Başlangıç Bölümü'nün sekizinci fıkrası ile Anayasa'nın 2., 5., 41., 60. ve 61. maddelerine aykırılığını ileri sürerek Anayasa Mahkemesi'ne açtığı iptal istemi olumlu sonuçlandı.

Davacı, geçirdiği iş kazası nedeniyle % 43 oranında malül kaldığını, ancak Sosyal Sigortalar Kanunu'nca kusurlu olduğu gerekçesiyle, maluliyet aylığı bağlanmadığından, iş kazasının saptanarak maluliyet aylığı bağlanmasını istemiştir. Yargılamada, davacının malül kaldığı iş kazasında % 100 kusurlu olduğunun saptanması üzerine; davacı avukatı, müvekkiline aylık bağlanmasına engel olan 506 sayılı SSK Yasası'nın 110. maddesinin Anayasa'ya aykırılığı savında bulunmuştur. Mahkeme Anayasa'ya aykırılık savını ciddi bularak maddenin iptali istemiyerek Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuştur.

Yapılan inceleme sonucunda;

1. SSK Kanunu'nun 110. maddesinin iptaline yönelik itiraza ilişkin esas incelemenin "...suç sayılır bir hareketi yüzünden iş kazasına uğrayan sigortalıya sürekli iş geliri verilmesi..." sözcükleriyle sınırlı olarak yapılması,

2. Sınırlama kararı uyarınca incelenen 110. maddenin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline,

3. İptal hükmünden doğacak hukuksal boşluğun doldurulması için Resmi Gazete'de yayınlandığı günden (13 Eylül 1992) başlayarak altı ay sonra yürürlüğe girmesine, Oyçokluğuyla 10.2.1992 gününde karar verildi.

ULUSLARARASI KAYA MEKANİĞİ SEMPOZYUMU YAPILYOR...

Uluslararası Kaya Mekaniği Derneği (ISRM) sponsorluğunda Türk Ulusal Kaya Mekaniği Derneği, Japon Kaya Mekaniği Grubu ve TMMOB Maden Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen "Kaya Mühendisliğinde Yenilme Olayının Tanımlanması ve Önlenmesi" başlıklı bir Uluslararası Sempozyum 5-7 Nisan 1993 tarihlerinde İstanbul'da yapılacaktır.

Bu sempozyumda, ana başlık altında, yenilme olayı ve mekanizması, teorik yaklaşımlar, nümerik yaklaşımlar ve durum değerlendirme konularında makaleler sunularak tartışılacaktır. Sempozyuma dünya çapında beklenenin üstünde bir ilgi gösterilmiş ve sonuç olarak 27 ülkeden gönderilen 145 makale sunulmak üzere kabul edilmiştir. Sempozyumun dili İngilizce olup simultane çeviri yapılmayacaktır.

Bilimsel toplantıların yanısıra sempozyum sonrası, 8-11 Nisan 1993 günleri için Ankara-Kapadokya-Izmir bölgeleri- ne teknik bir gezi yapılacaktır.

uzayın Üyemiz,

! Ayda bir yayınlamakta olduğumuz "Madençilik Bülteni"nin düzenli ve nitelikli biçimde çıkarılması sizlerin de etkin desteklerinizle mümkündür.

I Inceleme, araştırma, derleme, haber, yorum, anı vb. ürünlerinizle Bültenimizi desteklemenizi bekliyoruz.

! Katkılarınız bizlere yol gösterecek ve sektörlerdeki tartışmaların doğru sonuçlara ulaşmasını sağlayacaktır.

Saygılarımızla!

MADENCİLİK BÜLTENİ

ZONGULDAK'TA UĞUR MUMCU'NUN ANISINA GÖSTERİ YÜRÜYÜŞÜ DÜZENLENDİ.

Gazeteci, yazar, araştırmacı ve hukukçu Uğur MUMCU'nun, demokrasi düşmanı karanlık güçler tarafından alçakça katlini protesto ve telin etmek amacıyla, 31 Ocak 1993 günü Zonguldak'taki sendikalar, siyasi partiler, dernekler ve meslek kuruluşları, ortaklaşa bir miting ve gösteri yürüyüşü düzenlediler. Gösteri günü Zonguldak'ın mevsim ortalamalarına göre oldukça soğuk bir hava olmasına, kar yağışı nedeniyle çevre, ilçe ve belediyelerden gösteriye katılacakların yola çıkamamalarına rağmen, binlerce kişi, istasyon Alanından liman Cad.'ne doğru yürüyüşe geçti. Zonguldak'taki mühendis ve mimarlar da TMMOB pankartı arkasında, üye sayısının yarısından fazla bir katılımla yürüyüşü ve mitingi desteklediler. Lâiklik yanlısı ve şeriat karşıtı sloganların atıldığı yürüyüşte, mühendis ve mimarlar, kortejin dile getirdiklerinden başka, "lâikliğin, işçilerle ülkeye geleceği..."ni de öne sürdüler.

TMMOB UĞUR MUMCU'NUN CENAZESİNDEYDİ

Uğur Mumcu'nun katledilmesi üzerine yapılan cenaze törenine TMMOB, pankartı arkasında binlerce üyesiyle katıldı. Üyelerimiz TMMOB önünden yürümeye başladılar. Lâiklik yanlısı ve şeriat karşıtı sloganlar atıldı.

ÜYELERİMİZİN MUHAKEMESİ SÜRÜYOR

3 Mart 1992 günü 263 madencinin ölümüyle sonuçlanan Kozlu Faciası ile ilgili kamu davasında, TCK'nun 455/2-son maddesini ihlalle suçlanan 18 üyemizin Zonguldak 1. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki yargılanmalarına, 4 Şubat 1993 tarihindeki açık duruşmayla devam edildi. Meslektaşlarımızın başka, olay tarihindeki TTK yönetim kurulu üyeleri ve Kozlu'nun 23 emniyet nezaretlisinin de sanığı olduğu duruşmaya yeni müdahiller katıldı.

İlk duruşmada "şoför-direksiyon-trafik kazası-ölüm" şeklinde dizilen analogik mantıkla desteklenen tutuklama talebi, bu defa, müdahil vekillerinden yalnız Av. Mehmet Bekâr tarafından yinelenildi. Müdahil vekillerinden bir diğeri de Macar Mühendislerin tanık olarak dinlenme talebini yineledi. Hakim'in "...tanık olarak dinlenmesini talep ettikleri kişilerin adreslerini de bildirmek zorunda oldukları..."nı hatırlatması üzerine, Macarlar'ın adreslerinin bilinmediği beyan edildi. Bunun ardından, üyelerimizin vekili olan Ankara Barosu'na mensup Av. İbrahim Tezan, Macar Mühendisler'in adreslerini mahkemeye ibraz edince, müdahil vekilleri şallak mallak oldular. Av. I Tezan, üyelerimizin duruşmadan vareste tutulmalarını talep etti. C. Savcılığı da tutuklamanın reddi ile duruşmadan vareste tutulma talebinin uygun olduğu doğrultusunda mütalâada bulundu.

Mahkeme'nin: "...Ç. ve S.G.Bak. İş Müfettişleri'nce alınan ifade tutanaklarını incelemeleri için, bir kısım müdahil ve sanık vekillerine mehil verilmesi; sanıkların duruşmadan vareste tutulmaları talebinin kabul edilmesi; doğum kayıtları gelmeyen sanıklar için yazılan müzekkereye cevap gelmesi için beklenmesi; Temel Kayacı'nın müdahil olarak davaya katılma talebinin, veraset ilanının ibrazından sonra düşünülmesi; Av. Latif Saraç'a müdahil dilekçesini ibraz etmesi için mehil verilmesi; Macar Mühendisler'in tanık olarak mahkemeye celbi için gereken yazışmalara başlanması; yazılan diğer talimatlara cevap gelmesi için beklenmesi; duruşmaya gelmeyen sanıkların mazeretlerinin kabul edilmesi; tutuklama talebinin reddi ile mahkemeye tutuksuz olarak devam edilmesi ve duruşmanın 30 Mart 1993 tarihine talik edilmesi..." yönünde aldığı ara karar uyarınca, duruşmaya son verildi.

TTK Atamalarında "ÇARŞI DARBESİ"

TMMOB Maden Mühendisleri Odası Zonguldak Şubesi Başkanı Abdurrahman BURKAY ve Zonguldak Maden Mühendisleri Derneği Başkanı Recep DANACIOĞLU, TTK'ndaki son atamalar üzerine yaptıkları ortak açıklamada: "GEÇMİŞ İKTİDARLAR DÖNEMİNDE GÖRE GÖRE EZBERLEDİĞİMİZ OYUNLAR, HAVZAMIZDA YENİDEN SAHNEYE KONMAKTADIR... KOALİSYON HÜKÜMETİNİN KATILIMCI DEMOKRASİ SAVUNULUCUĞU, DORUKHAN'IN BERİSİNE NE ZAMAN GEÇECEK?" dediler. Burkay ve Danacıoğlu'nun yaptıkları açıklamanın tam metni aşağıdadır.

TTK'nda iktidar değişikliği ile başlayıp sonucunu 29 Ocak 1993 günü açılan atama paketlerinin içinden, koalisyon hükümetinin "özerkleştirme - rasyonelleştirme" vaatlerinin inkârı çıktı.

Geçmiş iktidarlar döneminde göre göre ezberlediğimiz oyunlar, TTK'nda yeniden sahneye konmaktadır. Geçmişin karalanmasında ve nurlu ufuklar vaatlerinin ardından, kendi atadıkları genel müdürlerin ve müessese müdürlerinden başlayarak, piramidin tabanına doğru genişleyen yönetim kadroları yerinden kaydırılmakta; yerlerini "çarşı" kulislerinde aniden keşfedilen yeni yetenekler almakta; ilgili ilgisiz bakanların, milletvekillerinin ve hatır sahiplerinin listeleri elden ele gezmekte ve ricalar, minnetler, kayırmalar birbirini kovalamaktadır. Ne kıdem, ne bilgi ve deneyim birikimi, ne liyakat, ne yetenek kimsenin umrunda değildir; yılların gelenek, görenek, usul ve değer yargıları bir yana itilmekte ve hakları gasp edilen, küstürülen, pasifleştirilen meslektaşlarımız köşelerine çekilmektedir.

Madencilik bilim ve teknolojisini hayata geçirmeyi yükümlenenlerin onyıllar boyu yineledikleri öneri ve uyarılara kulak tıkayarak, Havza'nın yönetimini "çarşfya teslim edenlere soruyoruz: Sizin öncükilerden farkınız ne? Sizin arkanızdan da aynı şeylerin söylenmemesi için neler yapıyorsunuz? Kendi kurduğunuz kadroyu kendiniz bozarken, nesnel ölçütlere göre mi karar veriyorsunuz? Yönetiminiz altındakilerinin görüş ve birikimlerinden yararlanacak mekanizmaları işletiyormusunuz? Katılımcı demokrasi savunuculuğunuz Dorukhan'ın berisine ne zaman geçecek? Uygulamalarınıza alet olmayanlara nasıl davranıyorsunuz? Bu insanların tutumlarını, bağımsız düşünmenin doğal tepkileri olarak görüyorsunuzuz? Yoksa "Sürerimi", "Atarım!", "Bırakın, gidin!" diyerek, aba altından sopa mı gösteriyorsunuz?

Kendisine dokunulmayacağını ve belki bu furyadan bir pay bile kapabileceğini umarak, sınısice beklemeye geçenler de, en az yukarıdaki soruların muhatapları kadar sorumluluk altındadır. Gün, küserek bir köşeye çekilme günü değildir; gün hak arama ve hesap sorma gündür. Düne kadar sıradan biri olanların, bir gecede Havza'nın kilit mevkilerine getirilmesinin ve keyfi uygulamaların önüne geçebilmek için, demokratik işleyişin Havza'da ve tüm ülkede kurumsallaşması doğrultusunda verilen mücadeleye TMMOB'nin örgütsel çatisi altında omuz vermemez gerekiyor.

MADENLERDE İŞ KAZMAM
VE
TEKNİK ELEMANLARIN ÖNEMİ
SEMPOZYUMU

ZONGULDAK
3-4 MART 1993

PROGRAM

MADEN TEKNİKERLERİ DERNEĞİ

ZONGULDAKTA SEMPOZYUM

Maden Teknikerleri Derneği tarafından düzenlenen "Madenlerde İş Kazaları ve Teknik Elemanların Önemi" konulu sempozyum 3-4 Mart 1993'te Zonguldak'ta yapıldı.

Sempozyumda; madenlerde iş kazaları ve iş güvenliği, iş kazalarında insan faktörü, iş güvenliğinde eğitim, Türkiye'de teknikerlik eğitimi, maden teknikerlerinin istihdamı ve yasal güvenceleri vb. konularda toplam 12 bildiri sunulmuştur. Sempozyum sonunda "Maden Teknikerliği Eğitimi ve Organizasyondaki Yeri" konulu bir panel düzenlenmiştir.

OLAY

Odamız Lokali'nde 13 Mart 1993 tarihinde düzenlenen "Toplam Kalite Felsefesine Bir Yaklaşım ve ISO 9000" konulu söyleşi katılım olmadığı için yapılamamıştır. Kurumlardaki verimsizlikten dert yanan insanlarımızın; kendileriyle doğrudan ilgili böylesi bir söyleşiye katılmaması : oldukça düşündürücüdür.

YURTTAŞLIK HAKKI

Nazım Hikmet Kültür ve Sanat Vakfı, Nazım Hikmetin yurttaşlık haklarının geri verilmesi konusunda bir kampanya başlatmıştır. Toplanan dilekçeler Başbakanlık'a ve Meclis Başkanlığı'na iletilecektir. Dilekçe örneği aşağıdadır. •

TBMM BAŞKANLIĞINA

Türkiye'nin büyük şairi "Nazım HİKMET" in T.C yurttaşlığından çıkarılması yolunda 42 yıl önce verilmiş olan Bakanlar Kurulu kararı, ülkemizde evrensel ölçülere uygun demokratik, özgürlükçü ve insan haklarına saygılı bir rejimin kurulması hedefi ve ülküsüyle temelden çelişmektedir.

Bu çelişkiyi ortadan kaldırmak için, Nazım HİKMET'in T.C Yurttaşlığının iadesi, aynı zamanda, doğal bir hakkın yerine getirilmesi olacaktır.

Bu inançla Nazım HİKMET'e T.C Yurttaşlığının geri verilmesi için gerekli işlemi gecikmeden yapmasını ve olumlu karar vermesini TBMM'den saygılarımla diliyorum ve bekliyorum.

Dilekçecinin
Adı Soyadı:
Adresi:

İmza

MADEN İŞÇİLERİNİN ANKARA DİRENİŞİ

Grev yasağı kapsamındaki Türkiye Kömür İşletmeleri'nde 26 bin işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine; çözümün "Yüksek Hakem Kurulu'nun taktirine kalmasını engellemek" ve "Hükümet ile yapılacak görüşmelerle, sözleşmeyi sonuçlandırabilmek" amacıyla Türkiye Maden İşçileri Sendikası bir dizi eylem gerçekleştirdi.

6 Ocak 1993'te Soma, Tunçbilek, Çayırhan, Yatağan, Dodurga, Elbistan, Bursa, Balıkesir ve Erzurum'da hükümeti protesto yürüyüş mitingleri gerçekleşti.

8 Ocak 1993'te ise maden işçileri Ankara'da bir yürüyüş yaptılar. SSK'nın önünden başlayıp, DYP Genel Merkezi'ne kadar süren, 'BENİM İŞÇİM DEDİNİZ, OYUMUZU ÇALDINIZ' 'EKMEK YOKSA ÜRETİMDE YOK', "MADENCİLER BURADA HÜKÜMET NEREDE", "MA-

KANUN TEKLİFİ

MÜHENDİSLERİN TERFİSİ:

SHP Sivas Milletvekili Azimet KÖYLÜOĞLU Devlet Memurları Kanunu'nun 68. Maddesi'nin A fıkrasının sonuna "*Doktor, Mühendis ve Mimarlar gerek gördükleri öğrenim gerekse yaptıkları iş ve görevin zorluğu hakim ve savcılardan hiç bir zaman az ve kolay değildir.*

Köylerde sağlık ocaklarında her türlü arazi ve mahrumiyet şartlarında çalışan doktor, mühendis ve mimarlar üç yılda bir terfi etmektedirler.

Doktor, Mühendis ve mimarlarında, yargıç ve savcılar gibi 2 yılda bir terfi etmeleri hakkaniyet ölçülerine uygundur.

Bu yasa bu adaletsizliği gidermek amacı ile hazırlanmıştır. Ve gerekçesiyle şu hükmün eklenmesini önermiştir:

"Ancak mühendis, mimar, yüksek mühendis, yüksek mimar ve Tıp doktorların derece yükselmesi yapabilmeleri için derecesi içinde en az 2 yıl ve bu derecenin 2 inci kademesinde 1 yıl çalışmış olmaları gerekir. "

Sayın Azimet KÖYLÜOĞLU'nun önerisinin çok yerinde olduğunu ve Odamızın yasallaşması için desteklediğini üyelerimize duyururuz.

DENCİYE KAŞIKLA ASALAKLARA KEPÇEYLE" gibi pankartların taşındığı ve sloganların atıldığı yürüyüşe 1000 civarında Maden İşçisi katılırken Ankaralılar da madencilere sevgi gösterilerinde bulundular.

YAYIN DÜNYASI

DİNAZORLARIN KRİZİ | PLASER YATAKLAR

Çiğdem Çıdamlı, Tonguç Çoban, Yaşar Kanbur, Ferda Koç, Metin Özügürlü ve Mehmet Tok tarafından ortaklaşa kaleme alınarak, meslektaşımız Çetin Uygur'un yayma hazırladığı "Dinazorların Krizi" başlıklı kitap dördüncü baskısını gerçekleştirdi. Kitap, ana hedef olarak, devrimden ve sosyalizmden söz etmeyi "dinazorluk" olarak adlandıran anlayışların, sendikal mücadele düzeyinde de, aslında yok olan dinazorluğun ta kendisi olduğunu kanıtlamayı gözetiyor ve kendi krizlerini, emekten yana güçlere "dinazor" demekle atlatabileceklerini düşünen gerçek dinazorların maskesini düşürmek lüzumuna işaret ediyor.

"Dinazorların Krizi", doğanın diyalektiğinden de öteye doğanın özüne aykırı olan, abesin abesi, güya tek kutuplu "Yeni Dünya Düzeni" bağlamında, sendikal hareketin dünya ölçeğinde geçirdiği krizi ve bunun ülkemizdeki yankılarını ele alarak didik didik ediyor. Bu incelemeyi gerçekleştirenler, hiç kimsenin bildiğini kendine saklaması, hiç kimsenin bildiğini iletmekten çekinmemesi, tartışmaların bilgilendirme ve iletişim üzerinden derinleşebilmesi ve böylece tartışmaların birer "topluların" dönüşmesinin önüne geçilebilmesi perspektifinden bakarak, araştırma taslaklarını, ulaşabildikleri öncü işçiler ve kamu çalışanlarıyla yaptıkları bir dizi görüşmeler sonucunda yetkinleştirme yolunu tercih etmişler. Bu kolektif çalışma tarzının ön araştırmalarla ortaya çıkan sonuçların doğrulmasında ve netleşmesinde önemli etkileri olmuş; dolayısıyla, "Dinazorların Krizi"nin bir ölçüde anonimleştiğinden dahi söz edilebiliyor.

"Dinazorların Krizi"ni, Çatalçeşme Sok., Torun Han 40/3 Çağaloğlu adresindeki Alan Yayıncılık kanalıyla veya piyasadan edinebileceğiniz gibi, Odamız'dan indirimli olarak da satınalabilirsiniz.

Prof. Dr. Atilla Akyol ve Y. Doç. Ali Haydar Gültekin tarafından ortaklaşa kaleme alınan "Plaser Yatakları" başlıklı kitabı, İTÜ Vakfı tarafından yayınlandı. Au, Pt, Sn, Hg, W, barit, Fe, Cr, Ti ve Zr gibi önemli metallerin, dünyaca ünlü yatakları oluşturduğu plaser mekanizmasını daha iyi anlamak ve yorumlayabilmek için, bu konuya ağırlık verilmesi gerektiğini düşündüklerini belirten yazarlar, kitaplarının kapsamını aşağıdaki dört bölüm başlığı ile çerçevelliyor:

- 1- Plaser nedir, 66 sayfa
 - 2- Mineral İçeriklerine Göre Plaser Yatakları, 71 sayfa
 - 3- Plaser Yataklarının Aranması ve Araştırılması, 10 sayfa
 - 4- Plaser Maden İşletmeciliği, 2 sayfa
- "Plaser Yatakları", İTÜ Maden Fakültesi Maslak/İstanbul adresindeki yazarları kanalıyla edinebilirsiniz.

*f)-1 İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ VAKFI

KITAP YAYIN NO: 35

PLASER YATAKLAR

Yazarlar:

Prof.Dr. Atilla AYKOL
Yard.Doç.Dr. Ali Haydar GÜLTEKİN

İSTANBUL
1992

KOZLU OCAKLARININ YENİDEN KAZANILIŞININ SEYİR GÜNLÜĞÜ (IV)

Baştarafı 24. Sayfada

arasındaki nefeslikler, hava çıkışlarından barajlanarak kapatılmış; Yeni Kuyu'ya monte edilen dalgıç tulumbalarla drenaj takviye edilerek, suyun düzeyi, 20 Aralık 1992 itibarıyla -358 kotuna kadar indirilmiş; -300'deki akrosajlar ele alınarak, anakatın istikşafı başlatılmış ve anayollardaki büyük göçüklerle boğuşmaya başlanmıştır.

Suyun -358'e inmesinden sonra, yıllar önce sualtı çalışılan -360 arakatının -300 ile bağlantılı olmasının doğurduğu endişeler yüzünden, drenaj istop edildi. Ocak dibine kadar (-560) basılan su, halen, yerli yerinde duruyor ve sadece ocağın olağan su gelirinin tahliyesiyle uğraşarak, su düzeyi -358'de sabit tutuluyor.

21-30 Aralık 1992

22716 ve 22717 lâğımlardaki göçük açma işleri hızlandırılarak, suyun çekilmesi esnasında çürük zonlarda meydana gelen tavan akıntıları temizlendi. -425'deki akülü lokomotif garajının müstakil hidrojen nefesliği olan 21901 No.lu başyukarının 22717'ye bağlandığı yerde bulunan ve dipten gelen infilak şokuyla oluşan 12 m'lik büyük göçük, bu dönemde geçildi. Bu göçükten itibaren, 22717'nin doğrusundaki ağaç tahkimat ile 5 t'lik vagonların yürüdüğü demiryolu hattındaki ahşap traverslerin tamamen yandığı ve yüksek sıcaklık nedeniyle, rayların genişerek yolu çeşitli yerlerden büktüğü gözlemlendi. 21901 nefesliği çıkıştan barajlandı. 22716 lâğımında ise, 22723-22716 kavşağına kadar yangın izine rastlanmadı; ancak, kavşağın 150 m gerisinden itibaren, Uzun Mehmet kuyuları yönüne doğru bütün demir bağların tumba olduğu gözlemlendi. B14 kesitli anayollardaki göçüklerin geçilmesini takiben, göçük aynalarının gerisinden doğru, tavan boşluklarına beton enjeksiyonu uygulanıyor.

31 Aralık 1992 - 15 Ocak 1993

1992'nin son gününde 22716-22765 anayol kavşağına ulaşılması üzerine, daha önce iki koldan yürütülen göçük açma çalışmaları, dönem sonunda 22765'e ekipler tertip edilmesi suretiyle, üç koldan ilerlemeye başladı.

16-25 Ocak 1993

Yangın izine ve göçüklere rastlanmayan 22765 lâğımındaki bazı arızî tavan akıntıları hızla geçilerek, dönem sonunda 22704 lâğımına ulaşıldı. Burada yangın çıktığı ve büyük göçükler olduğu gözlemlendi. Bu dönemde, -300 ve -200 arasında hava dolaşımı sağlamak amacıyla, 22765 lâğımını -200'e (22530'a) bağlayan 22761 ananefeslik başyukarısındaki göçükleri açmak üzere, baştan (-200) ve dipten (-300) ekipler tertip edildi.

26 Ocak-10 Şubat 1993

22761 ana nefesliğinin başındaki ve dibindeki göçük aynalarının birbirine çok yaklaşması üzerine, baştaki ekip, -300'e kaydırıldı; daha sonra, ıslak postanın alınmasında aşırı güçlüklerle karşılaşılması ve başyukarı aynasının tehlike arzemesi yüzünden, dipteki ekip de istop edildi. Bu durum karşısında, -200 ile bağlantı sağlanmasını hedefleyen çalışmalar, 22716 lâğımını 22508'e (-200'e) bağlayan 22741 ananefeslik başyukarısına yönettildi.

Bültenimizin yayına girdiği 11 Şubat 1993 tarihi itibarıyla, -300'deki anayolların yeniden kazınması programı kapsamında yapılan top-

lam ilerlemenin ve diğer işlerin dökümü, aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Lağım No.	İlerleme (m)	Göçük Açma (m)	Tavan Akıntısı (m)	Göçük Adedi
22717	980	52	128	4
22716	1050	47	643	6
22765	350	-	180	

Kozlu Ms. Tahkimat Servisi, insaniye ve Incirharmanı İşl.'nden aldığı takviye ekiplerle göçükleri açıp tahkimat yaparak ilerlemeyi sürdürüyor ve Ms. Nakliyat Servisi'nin ekipleri de, diğerlerinin peşinden, anayolların tamir, tarama, bakım ve kanal ıslahı gibi yardımcı hizmetlerini -üyelerimizizin daimî nezaretinde 4 vardiyalı dönerek- yürütüyor. 22741 ananefesliğine ulaşıldığında, buranın -200'de barajla kapatılmış olan çıkış ağzının açılması suretiyle, halen, -300'ün Uzun Mehmet akrosajındaki akülü lokomotif garajından -200'e çıkan müstakil hidrojen nefesliğinden sağlanan tafi havalandırmanın normale döndürülmesi ve iki anakat arasında hava akım kolunun oluşturulması tasarlanıyor. Öte yandan, 22704 lâğımındaki ilerlemenin, Ali Soydaş Kuyusu yönünde sürdürülmesi ve Uzun Mehmet Kuyuları ile ayrıca hava bağlantısı kurulması planlanıyor.

KOZLU FACİASI 3 MART 1993'DE ANILDI

• ODADAN • SENDİKADAN

3 Mart 1993 günü, Kozlu Faciası'nda kaybettığımız madencilerin anısına Zonguldak'ın çeşitli yerlerinde törenler düzenlendi. TMMOB Maden Mühendisleri Odası Zonguldak Şubesi Başkanı Sayın Abdurrahman BURKAY, konuyla ilgili olarak verdiği basın beyanatında: "...MADENCİLERİN ÖLÜMÜNÜ OCAKLARIN KAPATILMASINA GEREKÇE OLARAK SUNMAK İSTEYENLERİN ÖRTBAS ETMEK İSTEDİKLERİ GEREKÇE ŞUDUR: HAVZANIN İÇİNDE BULUNDUĞU ÇIKMAZIN TEMEL NEDENİ, YILLARDIR SÜREN VE BUGÜN DE SÜRMEKTE OLAN İHMALLERİN BİLEŞKESİDİR. BU GERÇEĞİN UNUTULMASI UMUDUYLA, TÜM MADEN ŞEHİTLERİNİN ANISI ÖNÜNDE SAYGILA EĞİLİYORUZ." dedi. A. BURKAY'ın konuşmasının tam metnini aşağıya aktarıyoruz:

BASIN AÇIKLAMASI

Bir yıl önce, 3 Mart 1992 günü Kozlu'da meydana gelen grizu faciası sonucu 263 madenci yaşamını yitirmiştir.

Olay sonrası ilk kurtarma çalışmalarında 116 şehit madenci çıkartılmış, patlama sonucu çıkan yangınlar, yeraltında denetim altına alınmayınca yangını söndürmek amacıyla ocaklara su basma işlemine başlanmıştır. Daha sonra 25 Haziran 1992 tarihinde ocakların yeniden geri kazanılması çalışmalarına başlanmış ve -200 kotunun üzerindeki 63 şehit madenci daha çıkartılmıştı. Halen 84 şehit madencinin bulunduğu ocakların kazanılması ve şehitlerin çıkartılması için yapılan çalışmalar -300 kotunda devam etmektedir.

Hatırlanacağı gibi, Zonguldak bu büyük acı içinde kıvrılırken bazı çevreler duygu sömürüsü yapma gayreti içinde öteden beri ağızlarından düşürmedikleri "Havza kapatılsın" görüşlerini yeniden gündeme getirmişlerdi. Bu görüşlere karşı Zonguldaklıların cevabı şöyle olmuştu:

"Acımızı istismar ederek ocaklar kapatılsın diye yaygara koparılmasına kesinlikle karşıyız. Zonguldak kan ağlarken ortaya atılan bu iddiaları büyük bir saygısızlık ve insanlık ayıbı olarak kınıyoruz. Ocakların kapanmasından çıkarılan fırsatçılara meydanı bırakmayız. Zonguldak ekonomisinin küçülmesine ve gerilemesine razı olmayız. Milli servetimizi koruma ve geliştirme hedefimizden vazgeçmeyiz. Zonguldak'ın sadece kömürde değil tüm sektörlerde her yönüyle gelişip kalkınması için üstümüze düşeni yapmayakararlıyız."

Gerçekten de madencilerin ölümünü ocaktan kapatılmasına gerekçe olarak sunmak isteyenlerin örtbas etmek istedikleri gerçek şudur:

Havzanın içinde bulunduğu çıkmanın temel nedeni, yıllardır süren ve bugün de sürmekte olan ihmallerin bileşkesidir.

Bu gerçeğin unutulmaması umuduyla, tüm maden şehitlerimizin anısı önünde saygıyla eğiliyoruz.

Kozlu Faciası'nın 1. yıldönümü Zonguldak'la törenlerle anıldı. GMİS Gene! Başkan Vekili Sayın Selahattin Ataman, törende yaptığı konuşmada "ŞİMDİ, 3 MART FELAKETİ YARGI ÖNÜNDEDİR GÖRÜNFN 44 SANIK VARDIR VE YARGILAMA SÜRMEKTEDİR. YARGILANAN ARKADAŞLARIN 19'U MÜHENDİS VE YÖNETİCİ, 25't DE İŞÇİDİR. ANCAK OLAYIN ASIL SORUMLULARI ORTADA YOKTUR. BİZE GÖRE, ASIL SUÇLU SİYASİ İKTİDARLARDIR VE ASIL HESAP ONLARA SORULMALIDIR... 3 MART GÜNÜ ONLARCA ARKADAŞINI KURTARAN VE ONLARCASINI DAHA KURTARMAK İÇİN OCAĞA DÖNDÜĞÜNDE ŞEHİT OLAN NEZARETÇİ ARKADAŞIMIZ RECEP HATIL EĞER YAŞAYDI, BUGÜN BELKİ DE, SANIK OLACAKTI. BU MUDUR, ADALET? dedi. S. Ataman'ın konuşmasının tam metnini aşağıya aktarıyoruz:

3 Mart 1992 günü TTK Kozlu ocaklarında patlama sonucu 263 madenci arkadaşımız şehit oldu, yüzlerce yaralandı.

Şu ana kadar facianın nasıl başladığı konusunda kesin görüş birliğine varılamadı. Ocağın neresinden başladığı bilinmeyen grizu patlaması, kömür tozu patlamalarına yol açtı. Bundan sonrası bellidir. Sonraki patlamaların nedeni ocaklardan temizlenmemiş olan kömür tozlarıdır. Sıfırdan eksi 560 katına kadar yapılan gelişigüzel çalışmalardır. Havalandırma sisteminde, gaz ölçme sisteminde, üretim sisteminde, nakliyat sisteminde, her alandaki eksiklikler felaketin boyutlarını büyütüştür.

Esasen, Havzamızda yıllardan beri teknik ve iş güvenliği konusunda dışı dokunur hiç bir yatırım yapılmadı. Gelişme sağlanmadı. Üretim hep geriledi. Üretimi tutturmak için herşeye göz yumuldu. Bunlar, faciaya ortam hazırladı.

Kurumlarda, işletmelerde iyi veya kötü işler, bir günde oluşmaz. Daha önce yapılan ve yapılmayan işlere bakmak gerekir.

Yıllardır havzamızda teknoloji

değişmedi. Sorunlarımızı yeraltında 500 metrelerce kadar taşıdık ve felaket bizi eksi 560 kalında yakaladı.

Facianın tek sorumlusu vardır; o da siyasi iktidarlardır. Bugüne kadar sürekli yenileşmeyi yapmayan gelmiş-geçmiş iktidarlar sorumludur. Havzamız hala günü birlik yaşıyor. Daha doğrusu can çekişiyor. İktidarlar değişiyor, Havzanın yapısı değişmiyor. Sadece, seçimden seçime yandaş kadrolar değişiyor. Her gelen kendi takımını getiriyor, gerisini düşünmüyor. Daha dün, TTK Amasra işletmesinde ikinci ocakta bir hafta önce kapatılan panonun alt barajı patladı. Büyük bir şans eseri felakete dönüştü. Ne yazık ki, dünden bugüne birşey değişmedi.

Sendikamız, yıllardır, TTK'nın iyileştirilmesi, yatırım yapılması, üretim teknolojinin değişmesi, verimin artması, sağlıklı iş ortamı kurulması için çaba gösteriyor. Uyarılarımız dikkate alınmıyor. Ama, biz çalışmalarımızı inatla sürdüreceğiz.

Şimdi, 3 Mart felaketi yargı önündedir. Görünen 44 sanık vardır ve yargılama sürmektedir. Yargılanan arkadaşların 19'u mühendis ve yönetici, 25'i de işçidir. Ancak, olayın asıl sorumluları ortada yoktur. Bize göre, asıl suçlu siyasi iktidarlardır ve asıl hesap onlara sorulmalıdır.

Burada bir örnek vereyim. 3 Mart günü onlarca arkadaşını kurtaran ve onlarcasını daha kurtarmak için ocağa döndüğünde şehit olan nezaretçi arkadaşımız Recep Hatil eğer yaşaydı, bugün belki de sanık olacaktı. Bu mudur, adalet?

Daha da acısı, 3 Mart'tan bu yana değişen, düzelen bir şey yoktur. Havzamız yine siyasi ayak oyunlarıyla karşı karşıyadır. Gerekli yatırımlar yine yoktur. Üstelik, bu felaketler ekmeğimizi küçültmek ve yok etmek için kullanılmak istenmektedir.

Bütün ilgili ve yetkilileri yine uyarıyor ve diyoruz ki; Havzamızı bir kilo kömür kalıncaya kadar yaştırmaya kararlıyız. Yaşatacağız...

3 Mart 1993

DÜNYA PİYASALARINDAN HABERLER

MİKA MADENCİLİĞİNDE İRAKSAK EĞİLİMLER GÖZLENİYOR ⁽¹⁾

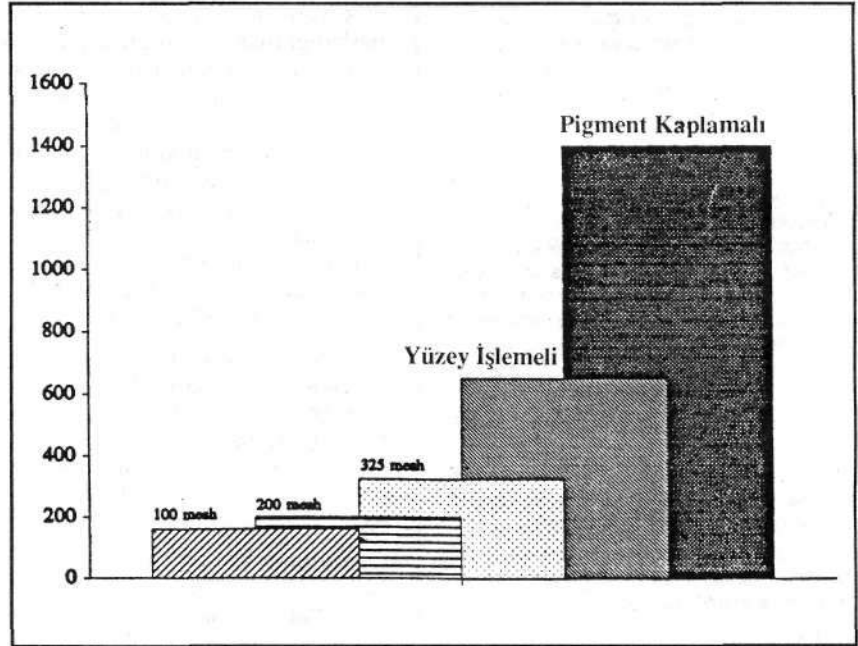
Yeni pazar araştırmalarının sonuçları, levha mika talebinde 60'larda başlayan alçalmanın sürdüğünü; öğütülmüş mikanın ise, batılı sanayileşmiş ülkelerin (BSÜ) imalat ve inşaat sektörlerince hâlâ aranan bir hammadde olduğunu ortaya çıkardı. Mikanın, levha, pudra ve mamul halde talep edildiği değişik pazarlarda, sondaj çamurundan kozmetiklere kadar geniş bir aralıkta çeşitlenen onüç kullanım alanı bulunduğu bildiriliyor ve bunların başında da inşaat malzemesi, boya, plastik ve lastik imalatı geliyor. ABD'ndeki en hacimli iki tüketim alanının, binalardaki alçılı lambri uygulamalarındaki kullanım, bağlama çimentoları ile sondaj kuyularında kullanılan devirdaim çamurları olduğu; her iki alanının da, inşaat ve petrol işkolundaki canlılığın makroekonomik göstergelerine sıkı sıkıya bağmlandığı ve 90'larda, mika tüketicisi belli başlı BSÜ'nün işkollarında gözlenen durgunluk nedeniyle, talebin gerilediği belirtiliyor. ABD'nin dışındaki BSÜ'de ise, öğütülmüş mikanın, inşaat malzemeleri ile sondaj çamurlarından çok, boya ve plastik madde imalinde kullanıldığı ve diğer dolgu maddelerine göre oldukça pahalı olmasına rağmen, yüksek performansı ve parlaklığı gibi eşsiz özellikleri nedeniyle, mikanın daha sık tercih edildiği bildiriliyor. Araştırma verilerine dayanılarak, TiO₂ kaplamalı mikronize mika gibi katma değeri daha yüksek olan ürünlerin, giderek artan miktarlarda kullanılacağı tahmin ediliyor.

Hindistan, Arjantin, Brezilya ve

Madagaskar gibi büyük üreticilerin levha mika çıkartımı giderek düşüyor ve Hindistan'ın dünya üretimindeki hakimiyeti hâlâ sürüyor. Çoğunlukla elektronik devrelerdeki kapasitörler ile vakum tüplerinde kullanılan levha mika talebinin, yarı iletken malzeme teknolojisindeki gelişmeler nedeniyle, 60'lı yıllardan sonra gerilediği ve önce ABD gibi BSÜ'nde ortaya çıkan bu değişimlere rağmen, SSCB gibi sosyalist ülkelerde, Hindistan kaynaklı levha mika için yakın zamanlara kadar önemli bir pazar bulunduğu bildiriliyor. Hindistan'ın resmî dış ticaret istatistiklerine göre, SSCB'ne sevkedilen levha mika miktarının, 80'lerin başındaki 1.400 t/yıllık düzeyinden 500 t/yıl'a kadar alçaldığı gözleniyor. Bununla birlikte, Hindistan'ın,

devlet kuruluşlarında uygulamaya konan politika değişikliklerine ve dünya talebinin karşılanması girişimlerine paralel olarak, öğütülmüş ve tuvönan mika ihracatında önemli artışlar kaydedildiği açıklanıyor.

Maden yataklarındaki rezervlerin niteliği ve işleme teknolojisinin düzeyi de mika çıktısına katma değer eklenmesinde can alıcı bir rol oynuyor ve fiyatlar, kaliteye göre öylesine geniş bir aralıkta değişiyor ki, örneğin, bazı levha mikalar 20.040 \$/t'dan alıcı bulunduğu halde, öğütülmüş ve pul mika fiyatları 85 \$/t'a kadar düşebiliyor. 80'li yıllardaki dünya mika tüketiminin, değer bazında, 130 \$/t'luk ortalama bir düzeyde sabit kaldığı ve özgül kalite talep eden pazarlardaki gelişmelere bağımlı olarak, fiyatlar arasındaki uçurumun 90'larda daha da açılacağı bildiriliyor.

ORTALAMA MİKA FİYATLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

D UNYA PİYASALARINDAN HABERLER

BARİTİN GELECEĞİ SONDAJ ÇAMURLARINA BAĞIMLI ⁽²⁾

Yeni pazar araştırmalarının sonuçları, dünya barit üretiminin %80'inden çoğunun, doğal gaz ve petrol aramaları için açılan sondaj kuyularında tüketildiği ve 90'lı yıllar boyunca istikrarını koruyan bu eğilimin süreceğini ortaya çıkardı.

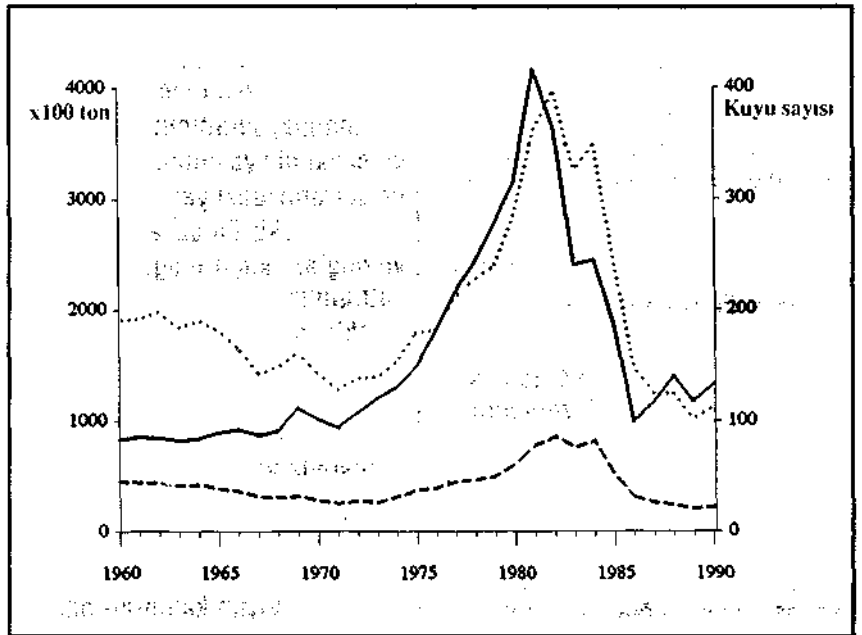
Kuveyt ve Irak'taki petrol tesislerinin ve rezervlerinin savaşta uğradıkları tahribat ile Irak'ın petrol ihracına konan ambargonun, kısa vadede bir arz kesintisi yaratması ve bu gelişmenin de, OPEC üyesi diğer ülkelerin üretimlerini zorlamalarına yol açması nedeniyle, bin yılımızın sonuna kadar, dünya petrol talebinin %2'lik bir ortalama yıllık hızla artması bekleniyor. Ayrıca, eski SSCB'ndeki ekonomik krizin derinleşmesi ve birliği oluşturan cumhuriyetlerin ayrılması nedeniyle de, 1991'de petrol üretiminin düştüğü ve bu ülkenin ihracatında ciddi kesintiler kaydedildiği açıklanıyor. Uzun vadede ise ABD'ndeki petrol üretiminin 90'lı yılların ilk yarısında düşeceği ve 80'lerdeki canlılığını koruyamayacağı öngörülerek, dünya talebinin halen 1/3'ini karşılayan OPEC üzerinde, daha fazla petrol çıkartımı doğrultusunda baskılar oluşabileceği tahmin ediliyor. Bir diğer yandan, OPEC üyesi on-

bir ülkenin zaten hemen hemen tam kapasitede petrol çıkartmaları nedeniyle, işletilebilir doğal gaz ve petrol rezervlerinin tayini yönündeki çalışmaların hızlanması bekleniyor ve bunun da sondaj çamurlarındaki barit talebinin istikrarının teminatı olduğu bildiriliyor.

1987'de 25 yeni doğal gaz ve petrol yatağının bulunduğu Kuzey Denizi'nde yürütülen sondaj çalışmalarının giderek hızlandığı; bu sahalarda yeni derin sondaj tekniklerinin denendiği ve Meksika Körfezi'ndeki kuyuların ortalama derinliği 1.400-1.500 m olduğu halde, Kuzey Denizi'nde

açılan kuyuların ortalama 1.800-3.000 m'ye kadar inebildiği açıklanıyor. Shetland Adaları'nın kuzeybatısı ile Vietnam, Batı Afrika ve Yemen kıyılarındaki bakırsahaların da yeni "offshore" aramalarına açıldığı bildiriliyor ve derin sondaj teknolojisindeki gelişmelerle birlikte, kuyulardaki derinlik artışına paralel olarak, kullanılan çamur miktarının da artması bekleniyor.

(1), (2): Bu haberler, Roskill Information Services Ltd'in 20 Kasım ve 10 Aralık 1991 tarihli basın bültenlerinden derlenmiştir. Konuyla ilgili daha ayrıntılı bilgiler, firmanın yayınladığı "The Economics of Mica 1991" ve "The Economics of Barytes 1991" başlıklı araştırma raporlarında bulunmaktadır.

Amerika'da 1960-1990 yılları arasında sondaj kuyularında barit tüketimi

SOSYAL ETKİNLİKLER KOMİTESİ ÇALIŞMALARINA BAŞLADI...

Üyelerimiz arasındaki birlik ve dayanışmayı geliştirmek ve beraberce birşeyler yapmanın güzelliğini yaşamak amacıyla, Odamız bünyesinde bir Sosyal Etkinlikler Komite'si oluşturuldu. Ve bu komite çalışmalarına başladı. Kitlemizin mümkün olan her birimine, her bireyine ulaşmayı hedefleyen Komite'miz; TKİ, MTA, Etibank, TDÇİ, Özel Sektör, Üniversiteler gibi üyelerimizin büyük bir çoğunluğunu kapsayan kurumlardan kişilerin bulunmasına özen gösterilerek oluşturuldu.

Programımızda yer alan etkinlikler arasında teknik-turistik geziler, tiyatro-sinema-konser etkinlikleri, briç-satranç turnuvaları, fotoğraf-resim-mineral sergileri, dia gösterileri, çay partileri, müzikli geceler ve aklınıza gelebilecek her konuda (sendikalaşma, CMUK, Türkiye'deki Siyasi Cınayetler vb.) söyleşiler yer almaktadır. Programımızı saptarken sizden gelecek önerilere, taleplere açık olduğumuzu ve özellikle beklediğimizi belirtiriz.

Komite, 27 Şubat tarihinde Oda Lokali'nde Av. İbrahim TEZAN ile CMUK (Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu) konusunda bir söyleşi düzenledi. Oldukça canlı geçen söyleşide CMUK anlatıldıktan sonra, katılanların soruları ile devam etmiştir. Söyleşi, CMUK'un değerlendirilmesiyle son bulmuştur.

6 Mart tarihinde yine Oda Lokali'nde "Çay Partisi" düzenlenmiştir. Yoğun katılımın olduğu bu etkinlikten sonra İbrahim DEMİREL tarafından "Moskova Bolşoy Buz Balesi" konulu dia gösterilmiştir.

Üyeler arasındaki birliktelik ve kaynaşmayı sağlamayı amaçlayan bu etkinliklere katılımınızı bekliyoruz.

8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜ KUTLANDI

Tarihte her zaman ezilmiş olan, ancak çağdaş toplumlarda hak ettikleri yeri almış olan kadınlarımız halen bazı ülkelerde bunun mücadelesini vermektedir. Her ne kadar bizim gibi ülkelerde kapitalizm, kadın ve erkek olarak ayırmaksızın toplumda ezen ve ezilenler olarak sınıf farklılığını yaratmış ve gelir dağılımından hakça pay alamayan ezilenlerini yaratmış ise de, "8 Mart Dünya Kadınlar Günü"nü kutlayan tüm kadınlarımızın bu kişilik ve kimlik kazanımı mücadelesine candan katılıyoruz. Mesleğimizde de sadece kadın olduğu için haksızlığa uğrayan meslektaşlarımızın bundan sonra olmamasını diliyoruz.

BİD ŞİJR

KADINLARIMIZ

Ve kadınlar,
bizim kadınlarımız:
korkunç ve mübarek elleri,
ince, küçük çeneleri,
kocaman gözleriyle
anamız, avradımız, yârimiz
ve sanki hiç yaşamamış gibi ölen
ve soframızdaki yeri
öküzümüzden sonra gelen
ve dağlara kaçırıp uğrunda hapis
yattığımız
ve ekinde, tütünde, odunda ve
pazardaki
ve karasabana koşulan
ve ağıllarda
ışılısında yere saplı bıçakların
oynak, ağır kalçaları ve zilleriyle
bizim olan
kadınlar
bizim kadınlarımız

Nazım HİKMET

B R İ Ç

ŞANSLI ŞLEM

♠ A	♠ 103
♥ 752	♥ RV843
♦ AD4	♦ 9532
♣ ARV432	♣ 106
♠ RDV8542	♠ 976
♥ -----	♥ AD1096
♦ RV	♦ 10876
♣ D975	♣ 8

Güney	Batı	Kuzey	Doğu
Pas	1 Pik	Kontr	Pas
3 Kör	3 Pik	4 Trefl	Pas
4 Kör	Pas	6 Kör	Kontr..

Batı pik masını çıkar. Güneyin her savunmaya karşı 6 Kör yapmak için nasıl oynaması gerekir?

Cevap : Pik ası, çift kör empası, karo empası, ikinci kör empası, karo ası, dokuzluya empas yaparak iki karo, pik kupu, AR trefl ve AD kör...

Doğu kontr çekmemiş olsaydı da, deklaran her halde yerden oynadığı iki köre elden onlu koyacak ve Batının uymadığını görünce aynı şekilde oynayarak kontratını yapacaktı. Doğunun eli 2-5-4-2 olduğu süreç oyunun batırı yoktur. Deklaranın altında oturuyorsanız, iki onörlü beş kozla bile kontr çekmeden önce çok düşünmek gerektiğini gösteren güzel bir örnek.... Hem de ortağınızın oyun açmış olmasına rağmen oynanan bir şlem!

YÖNETİM KURULUMUZDA GÖREV DEĞİŞİKLİĞİ

Odamız Genel Sekreteri Alpaslan ERTURK'un TMMOB Genel Sekreterliğine atanması nedeniyle, Yönelim Kurulumuz Yazmanına Bülent ŞENİURK seçilmiştir.

Her iki arkadaşımıza yeni görevlerinde başarılar dileriz.

SATRANÇ - BRİÇ - SATRANÇ - BR

SATRANÇ

Geçen sayımızdan başlamak üzere, bundan sonra her sayımızda Satranç'a da yer ayırıyoruz. Bunun, sizlerin eleştirisi ve katkılarıyla gelişip zenginleşeceğine inanıyoruz. Bu sayımızda yine "Unutulmayan Partiler", "Etüt" ve "Problem'e yer veriyoruz ve bundan sonra da devam edeceğiz. Ayrıca, bu sayımızda çoğumuzun bildiği bazı temel kuralları anımsatmanın faydalı olacağı inancıyla yayınlıyoruz:

Oyuna beyazlar başlar: Oyunda ilk hamleyi beyaz taşlarla oynayan oyuncu yapar. Beyaz taşları kimin alacağı turnuvalarda özel kurallara göre, diğer hallerde ise, çok defa kura ile belirlenir.

Tutulan taş oynanır: Hamle sırası kendinde olan oyuncu, taşlarından birine dokunursa, o hamleyi yapmak zorundadır. Eğer rakibin taşına dokunursa, onu almak zorundadır. Taşları düzeltmek amacıyla tutmak isteyen oyuncu, rakibine önceden "düzeltiyorum" diyerek haber verir. Eğer tutulan taş oynanamıyor ya da alınamıyorsa, bu taşı tutmanın hiçbir sonucu yoktur. Oyuncu tuttuğu taşı elinden bırakmadıkça, onu herhangi bir kareye koymakta serbestir.

Berberlik: Aşağıda sayılan durumlarda oyun beraberlikle sonuçlanmış olur.

1- Oynama sırası kendisine gelen oyuncu, şahını rakibinin taşlarının tehdit ettiği bir kareye koymadan başka hiçbir hamle yapamıyorsa "pat" durumu,

2- Oyunculardan biri, sürekli olarak "Şah" tehdidinde bulunuyorsa,

3- Bir taş almadan ya da bir er hamlesi yapmadan 50 hamle oynanmışsa,

4- Her iki tarafın da "mat" yapmak için yeterli taşı kalmamışsa,

5- Aynı durum tahta üzerinde 3 defa tekrarlanmışsa,

6- İki oyuncu oyun sırasında anlaşmışlarsa, yani bir oyuncunun yaptığı beraberlik teklifini diğer oyuncu kabul etmişse; oyun berebere bitmiş sayılır.

Yapılan hamle kesin olarak geri alınmaz; ancak, yaptığınız hamle ile ilgili taş henüz elinizde ise bu taşı tekrar yerine koyup düşünmeye hakkınız vardır ve sonuçta gene bu taşı oynayacaksınız demektir.

Şah Çekmek: Şaha yapılan direk bir hamledir. Genellikle "Şah" diyerek rakip uyarılır; ama, şah demek zorunlu değildir.

Mat etmek: Satrançta, eğer şah çektinizde, şahın kaçabileceği bir kare kalmamışsa "mat" gerçekleşmiş olur.

Mat yapmak için en az bir vezir, bir kale, iki fil, bir fil ve bir at olması gerekir. Bu durumda doğru oynanırsa mat yapmak olasıdır. Ancak, iki at ile doğru bir savunmaya karşı mat yapılamaz. Bu matların nasıl yapıldığını gelecek sayımızda bulabilirsiniz.

UNUTULMAYAN PARTİLER

Anderssen (Beyazlar)

Dufresne (Siyahlar)

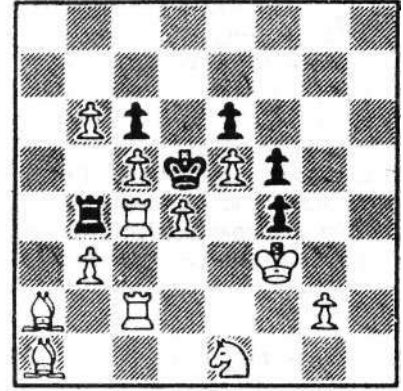
Berlin, 1852

1.e4 e5 2. Af3c6 3. Fc4 Fc5 4.b4 Fxb4 5.c3 Fa5 6.d4 exd4 7.0-0 d3 8.Vb3 Vf6 9. e5! Vg6 10.Kfe1! Age7 11. Fa3 b5 12.Vxb5 Kab8 13. Va4 Fb6 14.Abd2 Fb7 15.Ae4 Vf5? 16.Fxd3 Vh5 17. Af6+ gxf6 18.exf6 Kg8 19. Kad1 Vxf3? 20.Kxe7 Axe7 21 .Vxd7!! Şxd7 22. Ff5 Şe8 23.Fd7 Şd8 24.Fxe7 mat.

Günümüzden 141 yıl önce oynanmış bu oyun, canlılığını hâlâ korumaktadır.

Problem: 2

Ewhen Onyschuk
Toronto

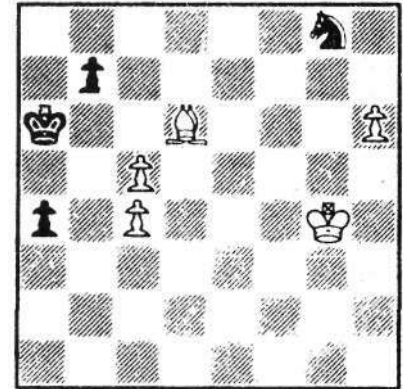

Uç hamlede mat
Problem 2'nin Çözümü:

1. K2c3
- 1...Kxb3 2. Kxb3
- Şxc4 3. Kb1 mat
- 1...Kxc2.b4Şxd4
3. Kd3 mat

Etüt: 2

German A Cimnov
Podolsk

Beyaz kazanır.
Etüt 2'in Çözümü:

- 1.h7! Af6 2.Şf5
- Axh7 3. c6!3. (Şg6?) a3!
3. ... bxc6 4. Fc5 Şa5 5. Fa3 Af8 6. Fxf8 a3 7. Fxa3 Şa4 8. Fe7 c5 9. Şe5 Şb3 10. Şd5 ve kazanır.

METAL MADEN FİYATLARI

Aşağıdaki sütunlarda verilen metal, ferroalyaj, cevher, konsantre ve endüstriyel mineral fiyatları, sadece iç ve dış ticaretimize konu olan kalemler ile hammaddeleri ülkemizden sağlanan metallere özgüdür. Dış fiyatlarla ilgili ve-riler, Engineering and Mining Journal'ın son sayısından aktarılmıştır. Ağırlık birimlerinin tamamı, aksi belirtilme-diği sürece, DIŞ FİYATLAR İÇİN METRİK TON, İÇ FİYATLAR İÇİN DE KİLOGRAM cinsinden verilmiştir. Limanı belirtil-meyen CIF teslimatın boşaltma limanları, Avrupa'daki belli başlı ticaret limanlarıdır. Limanı belirtilmeyen FOB teslimatın yükleme limanları, anılan sahildeki belli başlı ticaret limanlarıdır. Büyük harflerle yazılı ülke, firma ve kurum adları malın orijinini belirtmektedir. ETİBANK'ın \$ ve DM bazında verilen iç satış fiyatlarının, karşılığı Merkez Bankası döviz satış ku-ru üzerindedir (KDV hariç). Endüstriyel minerallerin fiyatları kalite, kaynak, miktar ve diğer satılma koşullarına göre, geniş aralıklar içinde, değişmektedir. Değişim aralığının çok geniş olduğu kalemlerde, fiyatların hangi özelliklere göre değişim gösterdiği açıklamalarda belirtilmiştir. Teslimat ve orijinleri belirtilmemiş olan yurtiçi endüstriyel mineral fiyatları, Doğa Madencilik A.Ş.'nin Kartal teslimi perakende satış fiyatlarıdır.

METAL FİYATLARI

METAL FİYATLARI		Kalay		Ferromangan	
Altın					
LMB.24 Ayar, \$/troz (20/3/93)	328.40	MALEZYA, spot, Kuala Lumpur, Rg/kg	14.93	NMB, %78 baz, YK, \$	475-488.-
KKB.24 Ayar.TL/g (20/3/93)	101.300.-	NMB, antrepo teslimi, \$/lb	2.62	NMB, rafine, DK,\$	780 - 829.-
		SSCB, çubuklar, 1MB, perakende, TL	—		
Alüminyum				Ferromolibden	
LMB,%99,7;\$/t	1.433-1.533.-	Kobalt		%65-70, kg Mo içeriği olarakCIF, \$/kg	5.70-5.95
ETİBANK, %99.00-99,65		AFRIMET,%99, FOB NewYork, \$/lb		Ferrosilis	
FÜT Seydişehir, TL	13.497-	Katodik Levhalar	18.-	ETİBANK. FOT Antalya, \$	595.-
				NMB, %75 baz. CIF,	622-655.-
Antimuan		Krom		Ferrotitan	
LMB.Regulus, min. %99,6Sb, c/lb	76-78-	NMB. elektrolitik, standart, \$/lb	2.80 - 3.10	%70'lik, kg Ti içeriği olarak, CIF, \$/kg	2.29-2.36
1MB, Regulus, perakende, TL	10.000.-				
Bakır		Kurşun		Ferrovanadyum	
LMB, Katodik Levhalar, c/lb	100-102.-	NMB, ABD ve KANADA, c/lb	32-40	%70 - 80, kg V içeriğiolarak.CIF, \$/kg	9.60-9.80
KBI blister. TL	20.080.-	LMB,\$	413-423.-		
		ETAŞ,%99,97,TL	8.500.-	Ferrovolftram	
Bizmut		Magnezyum		%80 - 85 kg W içeriği olarak. CIF, \$/kg	4.60-4.90
NMB, 1 tonlukpartiler, %99,99; \$/lb	2.20-2.40	NMB.5tonlukpartiler,\$/lb	1.53		
1MB, perakende, TL	—				
Civa		Manganez			
NMB,%99,9\$/şişe	120-145.-	NMB, Elektrolitik, %99.9 c/lb	85-91		
ETİBANK, %99,99'luk,		Nikel		Alüminyum	
FOTHalıköy\$/şişe	500.-	NMB,\$/lb	2.69-2.71	Kalsine alü mina, %98-99 Al ₂ O ₃ ,	
		1MB, perakende, TL	—	20 tonluk partiler, İngiltere teslimi E	250-310.-
Çinko		Paladyum		Boksit, refrakter kalite, CIF, \$	200-210.-
LMB.\$	1.097-1.104.-	NMB (93 Şubat), \$/troz	113.-	ETİBANK, Alümina, min %98,5Al ₂ O ₃ ,	
ÇINKUR, katodik külçeler,				dökme veya ambalajlı	
%99,95, TL	11.260-13.130.-	Platin		FOT Seydişehir, \$	480.-
ETAŞ katodik külçeler,		NMB (93 Şubat), \$/troz	361.-		
%99.99, TL	—			Antimuan	
Gümüş				%60Sb,sül(ürlükonsantre,CIF\$/Ünite	14-15.50
LMB. %99,9 (20/3/93), \$/tr OZ	4.02			%60 Sb, parça, CIF, \$/Ünite	14.5-16
KKB, %99,9 (20/3/93), TL/g	1.134.-			ÇHC, %60 Sb, Hg max. 30 ppm,	
				Se max.60ppm. konsantre, CIF,\$/ünite	12-13
Kadmium				Çinko	
NMB, 1 tonlukpartiler. \$/lb	0.40-0.50			%52-55Zn.sülfürlü konsantre	
ÇINKUR, %99,95'lik katodik				kurubazda.CIF,\$	551-583.-
çubuklar TL	28.700.-			İŞ:\$	188-190.-
1MB, %99,95'lik katodikçubuklar TL	—			Demir	
				min %52 Fe, Mn ve empürite	
				içerikleri ile diğer mukavele hükümlerine	
				göre değişken, ERDEMİR AŞ VE TDÇİ	
				Kurumu'nun iç sat inalma fiyatları.	

METALİK CEVHER VE KONSANTRE FİYATLARI

FERROALYAJ FİYATLARI

Ferrokrom			
NMB, %60 baz, lb Cr içeriği, YK, c/lb	35-38		
NMB, %68-70, lb Cr içeriği, DK c/lb	60-70		
ETİBANK, %60-65,YK,			
FOT Antalya, \$	800.-		
ETİBANK,%68-72, DK,			
FOT Antalya, \$	1.700.-		

FOWocagaen yakın istasyon, TL	90-170.-	Tinkal, %32 - 34 B ₂ O ₃	200.-	Tam kavrulmuş, £	130-280.
%65 Fe Brezilya cevheri, CIF		Bor Türevleri, ETİBANK, ambalajlı		Mika	
İskenderun veya Ereğli, \$	28-32.-	Ex Bandırma ve Kirka, DM		HİNDİSTAN, kuru öğütülmüş,	
Krom		Boraks Dekahidrat, granule	760 - 800.-	CIFAnver, £	115-130.
ARNAVUTLUK, sert parça, min %42,		Boraks Pentahidrat	750.-	Tuvönan, CIF, £	90-115.
FOB,\$	70-80.-	Boraks Anhidr		Perlit	
Konsantre, %51, FOB, \$	100-110.-	Soydum Perborat	800.-	Ham, granule, dökme, CIF, £	40-45.
G.AFHIKA, tozlu, %40, FOB, \$	55-65.-	Borik Asit	850.-	ETİBANK, granule, dökme,	
SSCB, parça, min %36. FOB, \$	75-95.-	Diyatomit		Stokta teslim, \$	35.
TÜ RKİYE, % Cr ₂ O ₃ içeriklerine göre		ABD, filtre kalitesi, kalsine, CIF, £	315-330.-	Pirit	
FOB Akdeniz \$, parça		ŞEKER FAB. A.Ş., filtre kalitesi, kalsine		ETİBANK, konsantre, dökme. %46 S	
36	50.-	Ankara teslimi, perakende, ambalajlı.TL	15.000.-	FOT Küre. \$	35
38	55.-	Feldspat		Sodyum Sülfat	
40	65.-	ABD öğütülmüş, K ₂ O içeriklerine göre		ALKİM A.Ş.: İzmir teslimi. TL	
42	70.-	değişken, dökme, FOB Kuzey Atlantik, \$/st	34-83.-	Kristalize	400
44	80.-	Seramik kalitesi K ₂ O içeriklerine göre		Anhidr	
46	100.-	değişken, öğütülmüş, ambalajlı, TL		Söiestin	
> 46 cevher dış piyasada talep edilmemektedir		FlintTaşı		TÜRKİYE, min %95 SrSO ₄ lik.	
Refrakter cevherler	180-250.-	Kalsine, CIF£	65-105.-	FOB İskenderun,!	98
Konsantre, %48	80-90.-	Öğütülmüş, ambalajlı.TL	—	Talk	
Kurşun		Flüorit		İTALYA, kozmetik kalite. CIF. £	175.-
%70-80 Pbsülfürü konsantreler,	405-465.-	MEKSİKA. FOB Tampico, \$		Kozmetik kalite, ambalajlı. TL	3.500.-
kuru bazda, CIF, \$		Metalurjik kalite	90-95.-	AKMADEN, mikronize. TL	1.400-2.500.-
IŞ:\$	170-180.-	Asit kalitesi	122-127.-	Zımpara	
Manganez		ÇHC, Asit kalitesi, dökme,		Tane boylarına göre değişken, CIF, £	145-240.-
%48-50Mn,P: max:%0,1		CIF Rotterdam,!	100-110.-	ETİBANK. tuvönan, FOT Milas, !	45.-
CIF.\$/Ünite	3.35-3.55	Fosfat			
Molibden		FAS,%75-77BPL- FASKazabianka, \$	46-48.-		
Konsantredeki lb Mo içeriği olarak,		TUNUS, %65 - 68 BPL, FAS Sfax. \$	32-38.-		
CIF,\$/lb	2.00-2.05	ETİBANK, FOT Mazıdağı			
Volfram		%67 BPL, \$	26.-		
Konsantredeki ünite W ₀₃ olarak,		Grafit			
CIF,\$/Ünite		Pul boyları ile sabit C içeriklerine			
min %65 Volfram it konsantreleri	38-48.-	göre değişken, CIF - \$			
min %70 Şelit konsantreleri	36-53.-	Kristalen	300-1.500.-		
		Pudra	325-1.300.-		
		Amorf pudra	220-440.-		
		Kalsit			
		AKMADEN, mikronize, TL	1.180.-		
		Kaolen			
		Öğütülmüş, ambalajlı, TL	1.350.-		
		Süzülmüş, TL	2.900.-		
		AKMADEN, mikronize, TL	1.500-1.600.-		
		Kuvarsit			
		Tuvönan, seramik kalitesi,			
		FOT Ocakbaşı, TL	150-200.-		
		Öğütülmüş, ambalajlı, seramik			
		kalitesi TL	1.000.-		
		Kükürt			
		KANADA. FOB Vancouver,!	65-75.-		
		ETİBANK, FOT Keçiborlu,!	140.-		
		Manyezit			
		YUNANİSTAN, tuvönan, CİFE			
		TÜRKİYE, FOB Marmara ve Ege,			
		%46MgO, tuvönan	55-70.-		
		Kalsine, MgOve empürite içerikleri ile			
		kullan im alanlar ma göre			
		değişken, CIF £	80-350.-		

ENDÜSTRİYEL MİNERAL FİYATLARI

Asbest					
KANADA Krizotili, lif boylarına göre					
değişken, FOW Quebec Ocakları, C\$	180-1750.-				
Bar it					
ABD. dökme, öğütülmüş, API, FOB					
Meksika Körfezi,!	70-75.-				
FAS.tuvönan, OCMA, FOB Marakeş, \$	34-40.-				
ETİBANK.tuvönan.OCMAveyaAPI,					
min %92 BaSO ₄ , FOT Ocakbaşı, \$	25.-				
ETİBANK, öğütülmüş, FOT Beyşehir, \$	68.-				
AKMADEN, mikronize, TL	2.000-3.000.-				
Bentonit					
ABD, ambalajlı. API, FOW, Wyoming, \$/st	33-45.-				
Öğütülmüş, ambalajlı, TL	2.150.-				
Bor Mineralleri, ETİBANK,tuvönan,					
FOT Ocakbaşı.\$					
Kolemanit. B ₂ O ₃ ve As İçeriklerine					
göre değişken	180-600.-				
Üleksit, %25-38B ₂ O ₃ ,	55-200.-				

KISALTMALAR

LMB	: Londra Metal Borsası
NMB	: New York Metal Borsası
İMB	: İstanbul Metal Borsası
KKB	: Kapalı Çarşı Kıymetli Metaller Borsası
OK	: Orta Karbonlu
DK	: DüşükKarbonlu
YK	: Yüksek Karbonlu
IŞ	: Geçici ihracat Mevzuat'ınatabi konsantre ve cevher için. Fason İzabe İşçiliği'nin şarjı (Treatment Charge)
ib	Libre <453,6 g
troz	troyounce = 31,1 g
st	short ton = 907 kg
şişe	net 34,5 kg
BPL	Bone Phosphate Lime
	(-P ₂ O ₅ tenörü/0.45)
FOT	: Free On Truck (Kamyon Üzerinde Teslim)
FOW	: Free On Wagon (Vagon Üzerinde Teslim)
FOB	: Free On Board (Borda'ya Teslim)
FAS	Free Alongside Ship
	(Yükleme Limanı'nda Teslim)
CİF	Cost, Insurance, Freight
	(Boşaltma Limanı'nda Teslim)
Dövizler ve 20/3/93 Serbest Piyasa Kurları (TL)	
!	: ABD Doları = 9.625.-
£	: İngiliz Sterlini = 14.200.-
C!	: Kanada Doları = 7.608.-
DM	: Alman Markı = 5.860.-

KOZLU OCAKLARININ YENİDEN KAZANILISININ SEYİR GÜNLÜĞÜ (IV)

- -300'DEKİ
GÖÇÜK AÇMA
ÇALIŞMALARI
HIZLANDI.
- ANAYOLLARDAKİ
TAMİR, BAKIM,
TARAMA İŞLERİ
YAYGINLAŞTIRILDI.
- DRENAJ
İSTOP...

Hatırlanacağı gibi, 3 Mart 1992 Faciası'nın ardından, ocaklara basılan suyun drenajı başlatılmış; -200 anakatı bütünüyle devreye alınmış; 63 madencinin cenazesi tahliye edilmiş; Incirharmanı'nın 4. Kartiyesi, kurtarılarak yeniden devreye alınmış; -200/-300

Devamı 16. sayfada

MADENCİLİK Bülteni

**TMMOB Maden Mühendisleri
Odası Adına**

Sahibi ve Sorumlu Yönetmeni:
Alpaslan ERTÜRK

Yönetim Yeri: Selanik Cad. 19/
3 Kızılay-ANKARA

Tel: 425 10 80 - Fax: 417 52 90

Q Ayda bir yayımlanır.

Q Kaynak gösterilerek alını yapılabilir.

Q İmzalı yazılardaki görüş ve düşünceler yazarlarına aittir. Odayı ve bülteni sorumlu kılmaz. Yazarlara ücret ödenmez.

Dizgi - Mizanpaj : Grafik Dizgi
(4)434 03 31 - 434 16 67

Baskı: KOZAN OFSET Mat. San. ve
Tic. Ltd. Şti. Tel: 341 14 27

